យើង ណាំង សាណា ពឹង ទៀក សុនសាត ទំពួន

ជាប់

សៀវភៅឧបករណ៍នេសាទជនជាតិទំពួន

បោះពុម្ពលើកទី១ -២០១២

អង្គការសហការ
INTERNATIONAL COOPERATION CAMBODIA
RIDE PROJECT

ទ០១០សស

សៀវភៅឧបករណ៍នេសាទទំពួន

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ២៥ក្បាល

ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២

បើចង់បានព័តិមានបន្ថែម

សូមទាក់ទងតាមអាសយដ្ឋានខាងក្រោមនេះ

អង្គការសហការ(ICC)

Tel: 023215200/023213310

ឬ

P.O.BOX890003

បានលុង ខេត្តរតនគិរី

Tel:075974029

Email: ride.pm@icc.org.kh

This Fishing Instrument bookwas written in the Tampuan-Khmer Language to preserve the Indigenous Cultural . First printing 25 copies, October 2012 .

For more information or copies, contact the address above.

សមាសភាពក្រុមការងារ

អ្នកសរសេរអត្ថបទ

-លោក ម៉ុន សារឿន   អតីតបុគ្គលិកអង្គការ ICC

-លោក ផៀង សារឿន បុគ្គលិកអង្គការ ICC

អ្នករៀបរៀងនិងរចនា

-លោក កែវសុវណ្ណារ៉ា បុគ្គលិកហាត់ការអង្គការ ICC

-លោក ផៀង សារឿន បុគ្គលិកអង្គការ ICC

លោក ពុន ទូញ បុគ្គលិកអង្គការ ICC

គណៈកម្មការកែសម្រួលភាសទំពួន

-លោក វ៉ាំង វើញ   មកពីភូមិក្រួច

-លោក ស្រែន ក្វាវ   មកពីភូមិបរញ៉ុក

-លោក ឡាន ទិត   មកពីភូមិកាចូន

-លោក រម៉ាម ព្លេវ   មកពីភូមិស៊ើង

-លោក ដែង សុង   មកពីភូមិផ្ការលុងឃុង

-លោក ថូង លៀវ   មកពីភូមិប៉ាតាង

-លោក ទីង ត   មកពីភូមិស៊ើង

-លោក ចាន់ ខោយ   មកពីភូមិសាមុតលើ

-លោក ចឹង ង៉ន   មកពីភូមិល្អឺនជង

-កញ្ញា ញ៉ាំង ចាន់ឡា   មកពីភូមិផ្ការលុងឃុង

-កញ្ញា វ៉ាន់ខាំ សាវែត   មកពីភូមិសាមុតលើ

ប្រែសម្រួលជាភាសាខ្មែរ

-លោក វ៉ាយ ទៀង

-លោក ផៀង សារឿន

សេចក្តីផ្តើម

រតនគិរីជាខេត្តមួយក្នុងចំណោមខេត្តដទៃទៀត នៃភាគឦសានប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានបងប្អូនជនជាតិដើមភាគតិចរស់នៅច្រើនជាងគេដូចជាជនជាតិ ទំពួន គ្រឹង ព្រៅ កាវ៉ែត កាចក់ ចារ៉ាយ និង លុន ។ ក្រុមជនជាតិដើមភាគតិចទាំងនេះ រស់នៅពឹងផ្អែកទៅលើការធ្វើចំការពនេចរ និងទាញយកអនុផលពីធនធានធម្មជាតិ ដូចជាការរកបន្លែផ្លែឈើ រកសត្វព្រៃ និងការនេសាទត្រីជាកល្លណៈប្រពៃណី ដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ដែលគេបានបង្កើតឡើងដោយខ្លួនឯង ។ ឧបករណ៍ចាប់សត្វមួយចំនួនត្រូវបានគេផលិត និងប្រើប្រាស់រហូតដល់សម័យបច្ចុប្បន្ន ។

ជំហានដំបូងនេះអង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា (ICC) បានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើឧបករណ៍នេសាទបុរាណ តាមរយៈការធ្វើសិក្ខាសាលា ជាមួយចាស់ទុំជនជាតិដើមភាគតិច ទំពួន គ្រឹង និង ព្រៅ ចំនួន១៣នាក់ កាលពីថ្ងៃទី១៣-១៦ សីហា ២០១០ ។

លទ្ធផលសិក្ខាសាលា បានរកឃើញវិធីនេសាទត្រីចំនួន១៩ ប្រភេទ ប៉ុន្តែក្រុមការងារភាសាទំពួននៃអង្គការ អាយ ស៊ី ស៊ី បានជ្រើសយកឧបករណ៍នេសាទត្រីតែ១០ប្រភេទ និងសកម្មភាពរកត្រីចំនួន៥ប៉ុណ្ណោះ មកចងក្រងធ្វើជាសៀវភៅនេះឡើង ។ រីឯឧបករណ៍នេសាទមួយចំនួនតូច មិនត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងសៀវភៅនេះទេ ដោយសារជនជាតិទំពួនមិនធ្លាប់ប្រើប្រើប្រាស់វា ។

ពុត បុិច ភាប

ផាប់ កាប ឡឹង កាណាគ័ ទឹម កា សាណា ពឹង ទៀក ឡាក់ អន់ជីស អ្ហៃ ចឹក អាន អា ឃី អុងកាន អាយ សុី សុី កំរ៉ូង រ៉ាយ ច្រាគ់ កាណុង សាណាំ ២០១០ ទឹល សាណាំ ២០១២ ។ ផាប់ អា ច្រាគ់ ប៉ានីរ អំហ្វៃរ អន់ដា លូ ប៉ានីរ តំពួន អន់ដា បុិច កា ប៉ាណូស អាន លូ ប៉ាណូស ហៀន ទិ ឌូ អន់ហ្គាល់ សិច លូ អ្នុ ឡឹង ឡាបៀប តាញ លូ ឡាបៀប ទឹម កាណាគ័ កា សាណា ពឹង ទៀក ឡាក់ សុនសាត សួន ប៉ៃត ឃើយ តាញ លូ ឃើយ ប្រ៉គ័ ឃើយ យរ ឡឹង សើគ ពៃ ។

ញឹន មុឹង ផា ផាប់ អា ចឹង ទី ឡាប់ផុន អៀង សាំរ៉ាប់ ប៉ាណូស ចំ ឡាក់ បុិច អ្នុ ហ្លង់ ឡឹង ឡាបៀប តាញ លូ យរ កាណាគ័ ទឹម កា សាណា ពឹង ទៀក ។

ភឿ អន់ ផាប់ អា ទី ប៉ាណូស អាន អៀង ដូវ ក្រុំ កានង៉ាន ញឹន ប៉រ់ ពុត ប៉រ់ ពៀក ហះ ប៉ាណូស អាន ទិ ឌូ តង័ អន់តគ័ រ៉ះ លូ ជឹន ប៉ានីរ ពឹរ កាង កា កាំឡាំង ញឹន ណោះ កាំឡាំង ញឹន ប៉ាញ័ ពុត គៃ ពួយ ប៉ានីរ អន់ជីស អន់តគ់ រ៉ះ អ្ជូ អឹក អ្ជូ អ្រិត អុះ ។

អារម្ភកថា

សៀវភៅឧបករណ៏នេសាទបុរាណ ដែលលោកអ្នក កំពុងអាននៅនឹងដៃនេះ ជាសមិទ្ធផលថ្មីមួយទៀត ដែលក្រុមការងារអង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា (ICC) គម្រោង RIDE បានស្រាវជ្រាវ និង ចងក្រងក្នុងកំឡុងឆ្នាំ២០១០ដល់ ២០១២ ។ សៀវភៅនេះ ត្រូវបានរៀបចំជាភាសាទំពួន និងភាសាខ្មែរ ដើម្បីឱ្យអ្នកអានគ្រប់រូប បានស្គាល់ នូវឧបករណ៏នេសាទបុរាណ ដែលបងប្អូនជនជាតិដើមភាគតិចធ្លាប់ផលិត និងប្រើប្រាស់តាំងពីរយូរយារណាស់មកហើយ ។

ក្រុមការងារយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា សៀវភៅនេះនឹងផ្តល់អត្ថប្រយោជន៏ដល់លោក អ្នក ដែលចង់ដឹង ពីរបៀបត្បាញ និងប្រើប្រាស់ឧបករណ៏នេសាទនីមួយៗ ។

ដើម្បីឱ្យសៀវភៅនេះកាន់តែមានការចាប់អារម្មណ៏ ក្រុមការងារយើងខ្ញុំរង់ចាំទទួលនូវមតិរិះគន់ស្ថាបនាឬយោបល់កែលំពីប្រិយមិត្តអ្នកអាន ដោយសោមនស្សរីកយរាយ ។

ក្រុមការងារយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ប្អូនៗ សិស្សានុសិស្ស និងប្រិយមិត្តអ្នកអានទាំងអស់ ដែលចាប់អារម្មណ៏អាន និងគាំទ្រសៀវភៅនេះ ។

សូមអរគុណ !

ក្រុមការងារនិពន្ធ

មាតិកា

ចំណងជើង	**ទំព័រ**
សេចក្តីផ្តើម..	៣-៤
អារម្ភកថា..	៥
ពតិមាន បោះពុម្ព..	៦
សមាសភាពក្រុមការងារ	៧
ជំពូកទី១..	៨
១.ធ្នស់	៩-១៣
២.លាយ..	១៤-២២
៣.លាយតំណ	២៣-២៤
៤.លាយកាឡូ..	២៥-២៦
៥.លាយបន្ទា..	២៧-២៨
៦.លបផ្តេក	២៩-៣១
៧.តុំ..	៣២-៣៦
៨.អង្គប់ត្រីចល័ត	៣៧-៣៩
៩.អង្គប់ត្រីខ្នាតធំ	៤០-៤២
១០.អង្រុត..	៤៣-៤៤
១១.កញ្ជ្រែង..	៤៥
ជំពូកទី២..	៤៦
១.គ្រោ..	៤៧-៥១
២.កាសាច..	៥២-៥៥
៣.ប៉ាផក់	៥៦
៤.ក្វាត ឡាពុក..	៥៧
៥.ប៉ាពួត	៥៨
៦.ផ្សេងៗ..	៥៩-៦១

ប៉ាន់ដា សារ កាប

រត់តាណាក់គិរី ឃី ខេត ម៉ោញ អ្វៃ គែង ដារ់ ឡាច់ ប៉ាថេត កាំពូចៀ លូ ទី សុនសាត សួន ប៉ៃត អ្វៃ អៀង ឡឹង ពូ ឡាក់កា តំពួន គ្រឹង ព្រៅ៉ កាវៃត កាចគ័ ជ្រៀយ លូ សុនសាត លុន ។ សុនសាត សួន ប៉ៃត ទិ អា អ្វៃ កោប ម៉ឹង កាន ប្រ៉េគ័ ម៉ិរ ប្រ៉េគ័ ស្រែ ណាំង ប្លៃ៉ លូ អ្លេះ ហ្លា អ៊ិត ហ្លា អ៊ៀង កាណុង ព្រី ណាំង សៃម អ្យាំ ចាក អ៊ីរ ចាក កាសាច ណាំង កឹត ណាំង កា អង់គុន សាំងខុំ ម៉ោហ ឃី យរ កាណាគ័ អន់ឌៃ ប្រ៉េគ័ លូ តាញ អន់ឌៃ តាំងឡា ។ កាណាគ័ ណាំង សា ពឹង ព្រី លូ ណាំង សា ពឹង ទៀក ម៉ោញ ចំលួន អន់ឌៃ អ្វៃ អ្លុ ប្រ៉េគ័ លូ អ្វៃ យរ ទឹល កិញអៀ ។

ហះកា លឹក ទី ម៉ោញ អា អុងកាន អាយ ស៊ី ស៊ី ទី លួម ច្រាគ់ ឡឹង ឡាបៀប ណាំង កា អន់ទ្រួល ហិ ។ កាន លួម ណោះ ដារ់ ទី ១៣ ខៃ អញ់សឺន សាណាំ ២០១០ ទី មួត ក្រាគ់ តាំងកង់ សុនសាត តំពួន គ្រឹង ព្រៅ៉ ចំលួន ១៣ ដូវ ម៉ុត លួម ដេល ។

កាណុង កាន លួម ទី ច្រាគ់ សិច កាណាគ័ ទឹម កា សាណា ពឹង ទៀក ទី ១៩ នៃវ ហះកា សុនសាត តំពួន ប្រ៉េគ័ កាន កាណុង អុងកាន អាយ ស៊ី ស៊ី ទី ច្រាគ់ អ្យក់ កាណាគ័ ទឹម កា សាណា ពឹង ទៀក ចំនួន ១១ នៃវ លូ ឡាបៀប ណាំង កា ៥ នៃវ ណាវ្គ អ្យក់ ប្រ៉េគ័ ផាប់ អា ។ កាណាគ័ សាំរ៉ាប់ ទឹម កា សាណា ពឹង ទៀក អន់ដា ឡាក់ សុនសាត តំពួន អ្វូ ឃើយ ប្រ៉េគ័ លូ អ្វូ ឃើយ យរ អ្វូ ទី ចៃគ កាណុង ផាប់ អា អុះ ។

ជំពូកទី១

ឈ្មោះឧបករណ៍នេសាទបុរាណ

១.ទឹង

ទឹង ឃឹ កាណាគ័ ម៉ោញ នៃវ ពូ ប្រ៉ត័ សាំរ៉ាប់ ទឹម កា កា ។ កាម៉ាក័ សុនសាត តំពួន អ្លូ ប្រ៉ត័ ទឹង ឡឹង ម៉ោហ ម៉ឹន ពែ កេះ ។ ពូ ប្រ៉ត័ ទឹង កាណុង ឡាវ៉ាំង ខៃ រក តឹស ទឹល ខៃ សេះ (ខៃ ៩-១២) ខង ខៃ ណោះ កា ជឹរ អៀង ។ ទឹង ពូ ប្រ៉ត័ សាន់ទូ កា ដាត់ ប្រ៉ត័ អន់ឌូ លូ ខាប់ខួ អន់ទៀត ៧ កា ដាត់ ហះកា ត្រត់ តងកាន ប៉ាណួស ៥ ដូវ អន់ ហាវ ។

ផ្ទស់

ផ្ទស់គឺជាឧបករណ៍មួយប្រភេទដែលគេធ្វើសំរាប់ចាប់ត្រី ។ បុរសជនជាតិទំពួនចេះធ្វើផ្ទស់នេះតាំងពីយូរលង់ណាស់មកហើយ ។ គេច្រើនធ្វើផ្ទស់នៅក្នុងខែកញ្ញាដល់ខែធ្នូព្រោះខែនោះត្រីចុះច្រើន ។ ផ្ទស់គេធ្វើជាលក្ខណៈគ្រួសារឬធ្វើជាមួយក្រុមជាមួយគ្រួសារដទៃទៀតក៏បាន តែត្រូវការមនុស្សចាប់ពី២នាក់ឡើងទៅ ។

ទឹង អា ពូ ត្រគ់ ប្រ៉ត៍ អំប្សិត លូ អំហ្នក អ្លូង ។ ត្រង័ ទឹង ពូ ប្រ៉ត័ ប៉ានឹត តាន់ ទៀក លូ ប៉ា ហើយ អំប៉ារ សាំរ៉ាប់ អន់ កា ឡិ ម៉ុត កាណុង ហី ទឹង ។ ហី ទឹង ទី ត្រង័ ថៃរ អន់ថៃរ ទី រ៉ានៃ ដាគ់ ៧ លូ ពឹង ប៉ាណើរ សាគឹម ប្យិន ភឿ ជៃ អន់ កា ឡាច់ ។ កាប ឡឹង ហី ទឹង ណោះ ណាវ្គ ពូ ត្រគ់ ប៉ាហើយ អំប៉ារ ទ្រង អំប៉ាំង សាំរ៉ាប់ ម៉ុត អ្យក់ កា កាណុង ណោះ ។ កេះណោះ ណាវ្គ ពូ ប្រ៉ត័ តាទរ ឡឹង ហាង ទៀក ទឹះ លូ ហី ទឹង សាំរ៉ាប់ ទយ ឡាំ អ្យក់ កា ។

ទៀក ទ្រូង ចំ តឹស ៧ ទី ថ្វារ័ ដាគ់ ៧ ណោះ ពូ ប្រ៉ត័ ទឹង ខង ប៉ុច កា កា ឡាម៉ត់ ឡិ ។ ទឹង ម៉ោញ ចារ ពូ ប្រ៉ត័ ឡឹង ៥ ដារ់ ទឹល ១០ ដារ់ ណោះ អ៊ែ ចឹង កេះ តាម ទ្រូង ទៀក តឹស លើ ថិ ។ កាណុង កាន ប្រ៉ត័ ទឹង ពូ តងកាន កាណាត័ ឡាក់កា អ្លូង ប៉ាអ្វូ ប៉ាសត់ ប៉ាលៃ សាល្យេវ ប៉ាតោ លូ អំហ្មោ លូ ប៉ាតោ ។

មាត់ទ្វារសម្រាប់ឱ្យត្រីចូលក្នុងធ្នស់គេធ្វើអំពីសំបកឈើ ។ រាងធ្នស់គេធ្វើជាប្រួលកាត់ទទឹងអូរ និងមានចន្លោះសម្រាប់ឱ្យត្រីធ្លាក់ចូលក្នុងសាប ។ សាបធ្នស់គេធ្វើឱ្យវាមានរាងទេរ មានរនាប និងជញ្ជាំងយ៉ាងជិតដើម្បីកុំឱ្យត្រីចេញរួច ។ ផ្នែកខាងលើនៃសាប គេទុកចន្លោះទ្វារសម្រាប់យកត្រីចេញ ។ ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការឆ្លងទៅយកត្រី គេធ្វើស្ពានពីមាត់អូរទៅសាប ។

ធ្នស់គេធ្វើនៅទឹកអូរណាធំៗ មានទឹកជួររាក់ល្មម និងមានថ្ម ដើម្បីឱ្យត្រីងាយចូល ។ ធ្នស់មួយកន្លែង គេចំណាយពេលធ្វើពី ៥ថ្ងៃ-១០ថ្ងៃទើបរួចរាល់ គឺអាស្រ័យតាមទំហំអូរ ។ ក្នុងការគេធ្វើធ្នួសគេត្រូវការដូចជាឈើ ឫស្សី ថ្ម និងវល្លិ៍ ។

សែន ស្រោច ទឹង: ទឹល ប្រ៉ត័ ទឹង កេះ ចារ់លែត កេះ តាំងឡា ទឹង ត្រគ់ ស្រោច ទឹង ណោះ តាំពៃ អ្យិរ លើ សាំតែ រ៉ើះ ប៉រ់ ប្រ៉ះ យ៉ាង តង័ រ៉ាំងហៃ ទឹង ណោះ អន់ ដាគ់ កាចាប័ លូ ឡិ កា អៀង ។ កាណុង កាន ស្រោច ណោះ ពូ ត្រគ់ ស្រោច ហះ អំប៉ារ កា ម៉ុត ។ កាណាគ័ ឡិ ពឹង ទឹង សួន អៀង ទី ដឹង កា រ៉ាតីស លូ កា រ៉ាហីញ តាម ទឹង ពិន តាញ ព្រៀង លើ តែរ ។

ការសែនស្រោចធ្នស់ ពេលធ្វើធ្នួសហើយរួចរាល់អស់ ម្ចាស់ធ្នស់ត្រូវសែនធ្នួសនឹងស្រាមួយពាង មាន់មួយឧបកិច្ចសូមអារក្សម្ចាស់ទឹកម្ចាស់ដីថែរក្សាធ្នស់ឱ្យមាំមួននឹង ឱ្យត្រីចូលបានច្រើន។ ត្រីដែលចូលក្នុងធ្នួស់មានទាំងត្រីធំ មានទាំងត្រីតូច អាស្រ័យលើសាបការង្វើលឬញឹក ។

ហូប កា ត្រគ់ ទឹង / រូបត្រីជាប់ធ្នស់

កាណំ កាណុង កាន ប្រ៉គ័ ទឹង

ប៉ាណួស កំ	កាណំ	ខ ពូ កំ
តាំងឡា ប្រ៉គ័	អ្វូ ខឹន សឹត ប៉ាគ់ ហី ឡាវ៉ាំង ទឹង បើ កេះ	អ្យូគ កា តាំងឡា ប្រ៉គ័ កំ អ្វូ សេះ
	អ្វូ អន់ ហឹរ អំហ្មោ លើ តាឡ្វត់ អ្លឹង ឃ្លួង ទឹង	កា វើ៉គ ប៊្លង់ ឃ្លួង ទឹង
	អ្លឹង លើ ប៉ាអ្វូ ពិន កោះ ប្រ៉គ័ ទឹង ពូ អន់ ស្រោង អុះ	កា វើ៉គ ប៊្លង់ ឃ្លួង ទឹង
	វ៉ែជ អន់ ឡាកា ឡាកាច់	កា ចឹង វើ៉គ ញូន វ៉ែអ៊ កាតាំង ឡាក់កា បោ ផាម
	អ្វូ សា ប៉្លង័ កាច្យាម័ អញ់្ញូសំ ជីវ	កា វើ៉គ ញូន កាតាំង បោ
	កាតាវ	ប៉ាក់ កាន្ទួង ទឹង
	ប៊្យា គៀត	អ្យូគ កា ទៀក ចាហ្វារ ទឹង ឡាម៉គ់ តា លៀយ
	ប៉ាណួស ទី កាម៉ាញ់្ញូ ឡាកោ គៀម គន ឡៅ្យង ទ្រៀ ពូ អ្វូ អន់ ពួយ	រ៉ាឡាវ កា អ្វូ ឡិ ពឹង ទឹង
ប៉ាណួស អ៊ែ្វ ប៉ាត់ ហី	ដាវ់ ពូ ឡាំ ប្រ៉គ័ អ្វូ អន់ អំហ្វាយ ម៉ុត ពឹង ហី ដាវ់ (ត្រគ់ យ៉ើរ កាញ់្ញូចាំង)	កា អ្វូ ម៉ុត ពឹង ទឹង
	អ្វូ អន់ ប៉ោក ប៉ាសឹង	ប្រ៉គ័ អន់ កា កាញូរ ម៉ុត ទ្រង ជុង ប៉ា នឹត ទឹង
	ដាវ់ ពូ ឡាច់ ប្រ៉គ័ កុំ ប៉េះ លូ អ្វូ អន់ អ៊ែ្វ ហះ អំប៉ារ ហី	តាំងឡា ទឹង ខូច័ខាច លូ ប្រ៉គ័ អន់ កា កា វើ៉គ

តំណមក្នុងការធ្វើផ្ទះ

អ្នកដែលត្រូវតម	តំណម	មូលហេតុដែលគេតម
អ្នកធ្វើផ្ទះ	មិនត្រូវទៅដេកនៅភូមិក្នុងពេលធ្វើផ្ទះសមិនទាន់ហើយ	ខ្លាចអ្នកធ្វើផ្ទះតមមិនបាន
	មិនត្រូវបោះថ្មឬឈើរំលងផ្ទះឡើយ	ត្រីផ្អើលលោតរំលងផ្ទះ
	ឈើឬឬស្សីដែលយើងកាប់ធ្វើផ្ទះនោះគេមិនអោយក្រវែងទេ	ត្រីផ្អើលលោតរំលងផ្ទះ
	កំឡុងពេលធ្វើផ្ទះត្រូវប្រយ័ត្នកុំឱ្យមានរបួស	ត្រីនឹងផ្អើលដោយសាធ្លាបឈាម
	កុំហូបស្លឹកគ្រៃ ប៉ាត្រីវ ឬជីពងទា	ត្រីផ្អើលដោយសាធុំខ្លិន
	កុំហូបអំពៅ	បាក់ឈើរនាំងផ្ទះ
	កំហូបត្រសក់ឃ្លោក	ត្រីសាបអត់មានរសេជាតិហូបអត់ឆ្ងាញ់
	បុរសណាប្រពន្ធមានផ្ទៃពោះគេមិនឱ្យចូលរួមធ្វើផ្ទះទេ	សិយត្រីអត់ចូលក្នុងផ្ទះ ឬឃ្លាងលាភ
អ្នកផ្ទះ	មិនឱ្យភ្ញៀវចូលផ្ទះ (ត្រូវដាក់ស្លឹកឈើជាសញ្ញាតម)	ត្រីអត់ចូលក្នុងផ្ទះ
	មិនឱ្យបិតស្រោរសរ	ធ្វើឱ្យត្រីធុំក្លិនស្រាស និងត្បុលក្រោមជើងរនាំង /ជួនកាលធ្វើឱ្យបាក់រនាំង
	ហាមបុកស្រូវ	នាំឱ្យម្ចាស់ផ្ទះមានរបួសគ្រោះថ្នាក់ហើយត្រីនឹងផ្អើលផងដែរ ។

២.ដាក់

ដាក់ ឃឺ កាណាគ័ ពូ តាញ សាំរ៉ាប់ ទឹម កា កា វែង កាន់តី ឡាន់ទុង ឡាក់ អៃ្វ កាណុង ទៀក ទ្រូង ទៀក រ៉ាចាង័ លូ ទៀក តាំងលោ័ **<u>អោរ</u>** (រ៉ាណាម) ឡាក់ ទី ទៀក ហូវ័ សាំរ៉ាប់ កា ហាវ ។ សុនសាត តំពួន អ្លុ តាញ ដាក់ ឡឹង សើគ ពែ ឡាក់កា សុនសាត អន់ទៀគ ដេល ។ ដាក់ ពូ តាញ លូ ប៉ាអ្វូ សាល្បៀវ លើ ប៉ាសត់ ។ ដាក់ សុនសាត តំពួន ឌុ តាញ លូ យរ ទី ប៉ៃង នែវៈ ១ដាក់ ដោច   ២.ដាក់ សៃ   ៣.ដាក់ កល់ តក័ ។

២.លាយ

លាយនេះជាឧបករណ៏នេសាទ ដែលគេត្បាញសម្រាប់ដាក់ឱ្យត្រី ក្តាម កំពឹស អន្ទង់ ក្នុងទឹកអូរតូច អូរធំឬទឹកត្រពាងដែលមានទឹកហូរ ។ បុរសជនជាតិទំពួនចេះធ្វើលាយតាំងពី

២.១.ឡាបៀប តាញ ដាក់ ម៉ោញ

ក.ឡាបៀប តាញ ដាក់ ដោច

ដាក់ ដោច ឃឺ ពូ តាញ ឡឹង ប៉ាអច់ អន់ ហាវ ប៊ិង ពីរ ។ ឡឹង ប៉ាអច់ ពូ តាញ ព្រៀង ប៉ាគ់ ចឹង ក្យាម័ ពីរ អ៊ែ ពូ តាញ អន់ ហា ៧ កេះណោះ តាញ គែរ ៧ ។ ទឹល កេះ តាញ ពូ ឃ្វែរ ប៉ាអច់ ដាក់ អន់ តាលុះ ភឿ ជែន អន់ អ៊ែ កាដឹល ចឹង ប្រ៉គ័ អន់ កា ត្រគ់ ដាក់ អ៊ែ ឡាម៉ត់ អោម ។ កាណុង ម៉ោញ ដាវ់ ពូ តាញ ដាក់ ដោច អ្យាង ប៉ែត ទី ប៉ាតាម័ លើ ត្រោ កាតុ ។

២.១.របៀបត្បាញលាយនីមួយៗ

ក.របៀបត្បាញលាយធម្មតា

លាយធម្មតា គេត្បាញពីគូថឡើងទៅម៉ាត់របស់វា ។ នៅផ្នែកខាងគូថនៃលាយគេត្បាញរាងរង្វើលៗបន្តិច ចំណែកម៉ាត់វាគេតំបាញឱ្យរីកធំហើយញឹក ។ ពេលត្បាញរួចរាល់ហើយគេត្រូវស្ងានបាតវាឱ្យផ្លុះ ដើម្បីកុំឱ្យវាស្ទះ នាំឱ្យត្រីដែលជាប់លាយឆាប់ងាប់ និងឆាប់ស្អុយផងដែរ ។ ក្នុងមួយថ្ងៃ គេអាចត្បាញលាយធ្មតាយ៉ាងតិចបានពីប្រាំ ទៅប្រាំមួយលាយ ។

ខ.ឡាបៀប តាញ ដាក់ សៃ

ដាក់ សៃ ពូ ប្រ៉ត័ កុង ហះ អន់តិគ ។ កេះណោះ ពូ តាញ ឡឹង កុង ឡាំ ប៉ាគ់ ពីរ ។ កេះណោះ ណាវ្គ តាញ ឡឹង កុង ឡាំ ប៉ាគ់ ប៉ាអច់ កេះណោះ ពូ កត់ ចគ់ ប៉ាអប់ ។ កាប ឡឹង ឡាបៀប តាញ ណោះ ណាវ្គ ឃឺ ពូ តាញ ដោរ ស្រគ (លឹក ប៉ៃង) តាណាញ ព្រៀង គែរ ឡឹង គួប អ៊ែ តុ តាំប៉ៃង ។ ដាក់ អា ពូ ប៉ាហើយ អំប៉ារ សាណាញ់ ទ្រង អន់តេះ ភឿ ជៃ អន់ ហ្លាអ៊ៀត សក់បក់ អន់ទៀគ ៧ ម៉ុត កាណុង ណោះ ។ ដាក់ អា ពូ តាញ ដោរ ស្រគ លើក ប៉ៃង កាតត់ ប៉ៃង ។ តាវ៉ាង័ តាណាញ ព្រៀង ឡឹង គួប អ៊ែ តុ តាំប៉ៃង ឡុច ណោះ ។

ខ.របៀបត្បាញលាយសៃ

លាយប្រភេទទី២ ដែលដែលភាសាទំពួនហៅថា «លាយសៃ» នេះ ដំបូងឡើយគេត្រូវធ្វើកងនឹងឫស្សីដាក់ចំកណ្ដាលតួរបស់វា ។ បន្ទាប់មកគេចាប់ផ្ដើមត្បាញចាប់ពីកន្លែងដាក់កងរហូតដល់មាត់វាឱ្យរួចរាល់សិន ទើបគេត្បាញមកគូថវាទៀត ។ ពេលត្បាញរួចគេយកខ្សែចងគូថវាឱ្យណែន និងជិតល្អ ។ ទាក់ទងនឹងរបៀបត្បាញ គឺគេត្បាញលើកបីសង្កត់បី ដោយមានគម្លាតពីគ្នាប្រហែលបីធ្លាប់ តែត្រូវទុកចន្លោះដាក់ប្រើសនៅផ្នែកខាងក្រោមដើម្បីការពារកុំឱ្យ

គ.ឡាបៀប តាញ ដាក់ កល់ តក័ះ

ដាក់ កល់ តក័ ពូ អ្យក់ ប៉ាអូ កាតុ ប៉ះ តាញ ឡឹង ប៉ាអច់ ឡាក់កា ដាក់ ដោច ដេល ។ ប៉ាគ់ ចឹង ក្យាម័ ពីរ អន់ ហា កេះណោះ តាញ អន់ ឌែក កេះណោះ ណាវ្គ តាញ តាំងហា កល់ សាំរ៉ាប់ ប្រ៉គ័ សាណាញ់ ឡាក់កា ដាក់ សៃ ដេល ។

គ.របៀបត្បាញលោយក្បាលស្វា

លាយនេះ មាត់របស់វាមានរាងស្រដៀងនឹងក្បាលស្វា ទើបគេដាក់ឈ្មោះវាថា លាយក្បាលស្វា ។ របៀបត្បាញវា គឺគេយកដើមឫស្សីមកពុះ និងត្បាញដូចលាយធម្មតាដែរ ប៉ុន្តែនៅជិតមាត់វាគេត្បាញឱ្យរួមតូច និងរីកធំវិញ ពោលគឺមានក និងក្បាល សម្រាប់ដាក់ប្រើសវាដូចជាលាយសៃដែរ ។

២.២.ឡាបៀប ទឹម ដាក់ ម៉ោញ ៗ

ក.ឡាបៀប ទឹម ដាក់ ដោចៈ

ឡាបៀប ទឹម ដាក់ ដោច អូ ញ៉ាក អុះ ឃឺ ត្រត់ ចាក ណាំង ចារ ឡាក់ ទី ទៀក ច្វារ័ កេះណោះ ពូ ត្រត់ ប្រ៉ត័ ប៉ានឹត លូ ប៉ាហើយ តារ៉ាំង សាំរ៉ាប់ ទឹម ដាក់ ចាំហាឃ្ក ឡឹង គួប អ៊ែ ឃឺ ១ហាត់ ។ សួន អៀង ពូ ទឹម កាណុង ខៃ ១០ ទឹល ខៃ ១១ ខង ខៃ ណោះ កា ជឹរ អៀង

។ ដាក់ ពូ ទឹម ម៉ោញ ដូវ ៗ កា ដាត់ លើ ទឹម អន់ឌូ គួប សោប កា ដាត់ ។

២.២.របៀបដាក់លាយនីមួយៗ

ក.របៀបដាក់លាយធ្មតាៈ

លាយធម្មតាគេត្រូវដាក់នៅន្លែងណាដែលមានទឹកហូរខ្លាំង ។ មុននឹងដាក់គេត្រូវធ្វើប្រឡួលសម្រាប់ខាំងកុំឱ្យត្រីចេញបាន តែគេទុកចន្លោះសម្រាប់ដាក់លាយគម្លាតពី ក្តាប្រហែល

ខ.ឡាបៀប ទឹម ដាក់ សែះ

កាន ណាំង ចារ លូ ប្រ៉ុគ័ ប៉ានឹត សាំរ៉ាប់ ទឹម ដាក់ សៃ អា កា អ្វូ យច ឡឹង កាន ទឹម ដាក់ ដោច អុះ ហះកា ចំលួន ដាក់ ឡាក់ ត្រគ់ ទឹម ប៉ៃត លើ អៀង ហៃ តាម ទ្រូង ទៀក តីស លើ ថិ ។

ខ.របៀបដាក់លាយសៃះ

ការជ្រើសរើសទីតាំង និងរៀបចំប្រួលសម្រាង់ដាក់លាយសៃនេះ មិនសូវខុសគ្នាពីលាយធម្មតានោះទេ តែចំនួនលាយដែលត្រូវដាក់ តិចឬច្រើនមិនអាចកំណត់ជាក់លាក់ទេ គឺអា

គ.ឡាបៀប ទឹម ដាក់ កល់ តក័

កាន ណាំង ចារ លូ ឡាបៀប ទឹម ដាក់ កល់ តក័ ឡាក់កា ដាក់ សៃ ដេល ។

គ.របៀបដាក់លោយក្បាលស្វា:

ការជ្រើសរើសទីតាំង និងរបៀបដាក់លោយក្បាលស្វា គឺមិនខុសពីលោយសៃទេ ។

២.៣.កណំ កាណុង កាន ប្រ៉គ័ ដាក់

ភឿ អន់ ដាក់ ណោះ ត្រគ់ កា អៀ្យង តាំងឡា ប្រ៉គ័ ដាក់ លូ ប៉ាណ្ហូស កាណុង ខាប់ខួ អ៊ែ ត្រគ់ កំ ពួយ កាណំ ឡាក់ ពូ ឃើយ កំ ឡឹង ប៉ាសើត ពែ ៖

ប៉ាណ្ហូស កំ	កាណំ	ខ ពូ កំ ញូន អ្យូគ កា
	អូ អន់ ហឹរ អំហ្មោ លើ តាឡ្យគ់ អ៊្លូង ឃ្លូង ដាក់	កា វ៉ើុគ ប៉្លង់ ឃ្លូង ប៉ានឹត ដាក់
	អ៊្លូង លើ ប៉ាអូ ពិន កោះ ប្រ៉គ័ ដាក់ ពូ អន់ ស្រោង អុះ	កា វ៉ើុគ ប៉្លង់ ឃ្លូង ប៉ានឹត ដាក់
	ជែ អន់ ឡាកា ឡាកាច់	កា ចឹង វ៉ើុគ ញូន អ៊ែ កាតាំង ឡាក់កា បោ ផាម
	កាតាវ	ប៉ាក់ កាន្ទូង ដាក់
	ប៉្យា គៀ្យត	អ្យូគ កា ទៀ្យង សាវ៉ារ
ប៉ាណ្ហូស ទ្រូង ហឺ	អូ អន់ ប៉ោក ប៉ាស៊ីុង លូ អូ អន់ ប្រ៉គ័ សា អ៊្លូង សានៀ្យង	កា វ៉ើុគ ញូន កាតាំង បោ តាពែ លូ សានៀ្យង

២.៣.តំណម ក្នុងការធ្វើលាយ

ដើម្បីឱ្យលាយនោះជាប់ត្រីបានច្រើនម្ចាស់លាយនឹងគ្រួសារគាត់នៅផ្ទះត្រូវតមតាមជំនឿដែលគេធ្លាប់ជឿតាំងពីបុរាណរៀងមករួមមាន ៖

អ្នកត្រូវតម	**តំណម**	**មូលហេតុដែលគេតម**
	មិនអោយបោះថ្មឬកំណាត់ឈើរំលងលាយ	ត្រីផ្អើលលោតរំលងទំនុបលាយ
	ឈើឬឫស្សីរដែលយើងកាប់ធ្វើលាយគេមិនអោយក្រវែងទេ	ត្រីផ្អើលលោតរំលងទំនុបលាយ
	មិនអោយមានរបួសគ្រោះថ្នាក់	ត្រីនឹងផ្អើលដោយសាធ្លាបឈាម
	មិនអោយហូបស្លឹកគ្រី ប៉ាគ្រីវ ជី ឬជីពងទា	ត្រីផ្អើលដោយសាធំខ្លិន
	មិនអោយហូបអំពៅ	បាក់ទំនុកលាយ
	មិនអោយហូបត្រសក់ឃ្លោក ប៉ៀ	ត្រីសាបអត់មានរសេជាតិហូបអត់ឆ្ងាញ់
អ្នកផ្ទះ	មិនអោយភ្ញាវចូលផ្ទះ (ត្រូវដាក់ស្លឹតឈើសញ់ញ៉ាតម)	ត្រីមិនក្នុងលាយ
	មិនអោយបិតស្រោរសរ ធ្វើម្ហូបចាណាង	ធ្វើឱ្យត្រីធុំក្លិនស្រា និង ចាណាង ហើយវានឹងផ្អើលមិនចូលលាយ

៣.ដាក់ តាណ្វ

កាណាគ័ អា ពូ អើ ផា ដាក់ តាណ្វ ។ ពូ តាញ អ៊ែ សាំរ៉ាប់ តូ ឡឹង ទឹង លើ អំហ្វ៊ាក អ្លីង ពូ តាមួរ ប្រ៉ែគ័ ឡាក់កា ទឹង ។

៣.១.ឡាបៀប តាញ

ដាក់ តាណ្វ ពូ តាញ អ៊ែ ឡាក់កា ដាក់ ដោច ដេល ដឹង កា តាណាញ អ៊ែ ពូ តាញ លូ ប្រ៉ែហ៊ ។ អំពុ អ្លឹង ម៉ោញ អង់រ៉ាន ប៉ាអូ សាលៀវ តឹស ប៊ិង ពឹរ ហ៊ាច ប៊ិង ប៉ាអច់ ។ អៀា អ៊ែ ពូ ប៉ះ ឡាក់កា ដាក់ នីទៅ ដេល តាណាញ អ៊ែ ពូ ទ្រែម លូ ប្រ៉ែហ៊ ជើង កេះណោះ វែង អន់ ដាត់ កាចាប័ ។ កាណុង ម៉ោញ ដារ់ ពូ តាញ ដាក់ តាណ្វ ទី ព្យេវ លើ ប៉ៃង កាតុ ។

៣.លាយតំណ

ឧបករណ៏នេះគេហៅថា លាយតំណ គេត្បាញវាសម្រាប់តពីបំពង់ឫស្សី ឬសំបកឈើ ដែលគេច្នៃធ្វើបំពង់ ។

៣.១.របៀបត្បាញលាយតំណ

គេត្បាញវាដូចលាយធម្មតាដែរ តែវណ្ណរបស់វាគេវែងនឹងវល្លិ៍រពាក់យ៉ាងស្អាត ។ វាមាន ប្រវែងប្រហែលមួយថ្នាំងឫស្សីផ្អរ ឬ ឫស្សីពក មាត់វារីកធំ តូចវាស្តួច ។ ក្នុងមួយថ្ងៃគេត្បាញ លាយតំណនេះបានតែ២-៣ប៉ុណ្ណោះ ។

៣.២.ឡាបៀប ទឹម

ដាក់ តាណ្ហូ សួន អៀង ពូ ទឹម អន់ឌូ លូ ដាក់ ដោច ។ ហះកា ត្រគ់ ទឹម អ៊ែ ពឹង ឡា អារ ។ ឡឹង ប៉ាទឹត ពូ ចៃគ ទិង លើ អំហ្វាក អ្លូង ប៉ិច កា កា អូ វើុគ ។ ប៉ាគ់ ឡាណុច ទិង ពូ ចៃគ ដាក់ តាណ្ហូ ។ ផា កា ម៉ុត ទ្រង ទិង អ៊ែ ចឹង ឡិ ម៉ុត កាណុង ដាក់ ដាក់ តាណ្ហូ ឡូត ។

កាណំ : កាណំ កាណុង កាន តាញ ដាក់ តាណ្ហូ ឃឺ អូ យច ឡឹង កាណំ ដាក់ ដោច អុះ ។

៣.២.បៀបដាក់លាយតំណ

លាយតំណជាទូទៅគេដាក់ជាមួយលាយធម្មតាដែរ ។ តែត្រូវដាក់វានៅបាត ។ នៅមាត់សម្រាប់ឱ្យត្រីចូលគេដាក់បំពង់ឫស្សីធម្មតា ឬបំពង់សំបកឈើដែលគេច្នៃ ។ ហើយនៅផ្នែកខាងចុងនៃបំពង់ទើបគេដាក់លាយតំណនេះ ។ ពេលត្រីចូលតាមបំពងបង្ហូរទឹកនោះ វានឹងធ្លាក់ចូលក្នុងលាយតំណតែម្តង ។

តំណាម: តំណាមលាយតំណនេះ ក៏មិនខុសពីការធ្វើលាយធម្មតាដែរ ។

៤.ដាក់ កាឡ្ង

ដាក់ អា ឃឺ កាណាគ័ ម៉ោញ ផ្សឿ ណាំង សា ទឹម ពឹង ទៀក ឡាក់ កា ឡាក់ អន់ទៀឃ្គ ដេល។

៤.លាយ កាឡ្ង

លាយនេះជាលាយមួយប្រភេទសំរាប់ដាក់ត្រីក្នុងចំណោមលាយផ្សេងៗផងដែរ។

៤.១ -ឡាបៀប តាញ លួ ត្រង័ ទ្រៀយ ដាក់ កាឡ្ង

កាន តាញ ឃឺ លឹគ ម៉ោញ កាតត់ បែង ។ ត្រង័ ទ្រៀយ ហួច ប្រោមៗ ហា ពឹរ ផា បគ័ ។ ប៉រ់ ហៃ ហួប អា។

៤.១ -របៀបត្បាញនិងរូបរាង

របៀបតម្បាញគឺលើក១សង្កត់៣។ហើយមានរូបរាងតូចខាងចុងនិងមាត់វាធំល្មម។ សូមមើលម

៤.២-ឡាបៀប ទឹម

ដាក់ អា ពូ ទឹម ប្រ៉គ័ ប៉ានឹត រ៉ិច លូ ដាក់ ដោច ដេល។

៤.២ -របៀបដាក់លាយកាឡូ

របៀបដាក់លាយនេះ ធ្វើទំនុបដូចដាក់លាយធម្មតាដែរ។

៥.វ៉ារ៉

កាណាគ័ អា សុនសាត តំពួន អន់ សិច ផា វ៉ារ៉ អ៊ែ ទី ត្រង័ វ៉ឹច លូ ដាក់ ដេល កេះ ណោះ អ្លឹង ១ ហាត់ ។ ត្រង័ អ៊ែ ពូ តាញ លូ ប៉ាអូ សាល្បៀវ លើ ប៉ាសត់ តាម អ្លុ ប្រ៉ែគ័ ទី ។

៥.១.ឡាបៀប តាញ វ៉ារ៉

វ៉ារ៉ ពូ តាញ អន់ ហា ហះ ពីរ កេះណោះ កត់ សាល្បៀ ទ្រៀស ពឹង អៀ្យា ភឿ អន់ វ៉ាក់ កា ផានែវ អ៊ែ ម៉ុត ចោះ សាណា កាណុង ណោះ ។

៥.លាយដាក់បន្លា

ឧបករណ៏នេះគេហៅថា **វ៉ារ៉** ឬហៅថាលាយបន្លាក៏បាន ព្រោះរាងវាដូចលាយ និងមាន ប្រវែងប្រហែល១ហត្ថ ។ គេត្បាញវាអំពីឫស្សីផ្អរ ឫស្សីពក ឬ ឫស្សីបន្លាតាមតែអាចរកបាន។

៥.១.របៀបត្បាញលាយបន្លា

លាយបន្លាគេត្បាញមាត់វាឱ្យធំ រួចហើយចងបន្លាផ្តៅភ្ជាប់នឹងបន្ទះឫស្សីផ្នែកខាងក្នុង ដើម្បីឱ្យជាប់ត្រីពេលណាវាចូលស៊ីដង្កូវ ឬចង្រិតនៅក្នុងនោះ ។

៥.៣.ឡាបៀប ទឹម រ៉ារ៉ៃ

ពូ ទឹម រ៉ារ៉ៃ ហះ ចារ ទៀក ច្វារ័ ប៊ិច កា អ៊ែ យ៉ើល លូ ប៊ិច កា កា ឡាម៉ត់ ប៉ប័ អន់ ទ្រុង លើ កាក្រៃល បក់ ពូ កត់ កាណុង ណោះ ។ ផា កា ម៉ុត ចោះ សាណា ណោះ អ៊ែ ស្រាក់ សាលៀ អូ អ្លុ ឡាច់ អុះ ។ ម៉ោញ រ៉ារ៉ៃ ត្រគ់ កា ម៉ោញ កាតុ ។ រ៉ារ៉ៃ ពូ ប៊ិច ទឹម ខៃ ចំ កា ដាក់ ហះកា សួន អៀង ពូ ទឹម ផុន ទៀក តឹស ។

៥.២.របៀបដាក់លាយបន្លា

គេដាក់វានៅកន្លែងទឹកហូរដើម្បីឱ្យឱ.ឱ្យត្រីឆាប់ឃើញនុយដែលគេចងនៅក្នុងនោះដូចជាដង្កូវឬចង្រិត ។ល។ ពេលត្រីចូលស៊ីនុយក្នុងនោះវានិងជាប់បន្លាវើមិនរួចឡើយ ។ លាយបន្លាមួយ ជាប់ត្រីបានតែមួយប៉ុណ្ណោះ ។ លាយនះគេអាចដាក់ក្នុងរដូវណាក៏បាន តែភាគច្រើនគេតែងតែដាក់ក្នុងរដូវទឹកឡើង។

៦.ប៉ាម

កាណាគ័ អា សុនសាត តំពួន អើ សិច ផា ប៉ាម ។ អែ ទី ត្រង័ រ៉ឹល តីស តែង ពីរ ហ៊ច តែង ប៉ាអច់ លូ ទី សាណាញ៉ តែរ ៧ សាំរ៉ាប់ អន់ កា ម៉ុត ។ កាម៉ាក័ សុនសាត តំពួន ឡាប័ តាញ លូ ទឹម ប៉ាម ឡឹង ម៉ោហ ម៉ិន ពៃ កេះ ។

៦.លបផ្តេក

ឧបកណ៏នេះគេហៅថាលបផ្តេក។ វាមានរាងមូលធំខាងមុខ ហើយតូចខាងក្រោយ និងមានប្រើសញ្ចឹកសម្រាប់ឱ្យត្រីចូល ។ បុរសជនជាតិទំពួនធ្លាប់ត្បាញ និងដាក់លបផ្តេកនេះ តាំងពីដូនតាមកម្លេះ ។

៦.១.ឡាបៀប តាញ ប៉ាម

ត្រង៍ ប៉ាម ពូ តាញ លូ ប៉ាអូ សាល្បៀវ លើ ប៉ាសត់ កា ដាគ់ តាម អ្លុ ប្រ៉ែគ័ ទី ។ ពូ តាញ អ៊ែ អន់ ហ៊ាច ប៊ិង ប៉ាអច់ កេះណោះ ប៉ាហើយ ត្រោម សាំរ៉ាប់ ចុក ជែ អន់ កា ឡាច់ ។ ប៊ិង ពីរ ពូ តាញ អន់ ឡាក ៧ ភ្សឿ ឡាម៉គ់ ចៃគ សាណាញ់ ។ ប៉ាម ទី អំពុ អ្លឹង ១ម៉ិត អន់ ជឹរ អំពុ តីស តុ តាប៉ាល់ លើ ថិ ឡឹង ណោះ កា ទី ដេល ។ សាណាញ់ អ៊ែ ពូ តាញ លូ ប៉ាអូ សាល្បៀវ ប៉ាសត់ នីទៅ ដេល កេះណោះ ពូ កាប៉ េស៊ែត អ៊ែ លូ ប្រ៉ែហ៊ា ដាគ់ ៧ ភ្សឿ ប៊ិច កា កាចាប័ ។ កាណុង ម៉ោញ ដារ់ ពូ តាញ ប៉ាម ទី ដឹង ម៉ោញ ឡាំ ប៉ាគ់ ព្យៀរ កាតុ ។

៦.១.របៀបត្បាញលបផ្តេក

លបផ្តេកគេត្បាញវាឱ្យតូចខាងគូថវារាងស្ពួចទុកចំហទទេ សំរាប់ចាក់ត្រីចេញ តែពេលគេដាក់ក្នុងទឹកគេយកស្លឹកឈើចុកវាឱ្យជិតកុំឱ្យត្រីចេញរួច ។ ខាងមុខវាគេត្បាញឱ្យធំដើមប្បីងាយស្រួលដាក់ប្រើស ។ លបផ្តេកមានប្រវែង១ម៉ែត្រចុះក្រោមទំហុ២ទឹកឬក៏តូចជាងនេះបន្តិច ។ គេត្បាញលបផ្តេកអំពីឫស្សីផ្អរ ឫស្សីពក ឬ ឫស្សីបន្លាតាមតែអាចរកបាន ។ ចំណែកប្រើសរបស់វាគេត្បាញពីឫស្សីដែរ រួចគេក្តាប់និងវល្លិ៍ផ្តៅដើម្បីឱ្យវាមាំ និងប្រើបានយូរ ។ ក្នុង១ថ្ងៃគេអាចត្បាញលវាបានតែមួយ ឬពីរលបប៉ុណ្ណោះ ។

៦.២.ឡាបៀប ទឹម ប៉ាម

ប៉ាម ពូ ទឹម ថុន កា ហាវ ឡាវ៉ាង ខែ ៥ លូ ខែ ៦ ។ ពូ ទឹម អ៊ែ ហះ ចារ ចំ ទី ទៀក ហូវ័ កេះណោះ ពូ ទឹម អន់ ពឹរ អ៊ែ ជឹរ អញ់ជឹរ ហះកា ពូ ត្រគ់ ប៉ឹត ប្រ៉គ័ នីចម័ ដែ អន់ ទី ទ្រង កា ចាវ៉ារ់ ។ កាណាគ័ ត្រគ់ ប៉ាម ទី កា កាំពូស កា វ៉ាតីស វែង កាន់តី ឡាន់ទុង ពៅ័ ។

៦.២.របៀបដាក់លបផ្តេក

គេដាក់លបផ្តេកពេលរដូវត្រីឡើងចាប់ពីខែឧសភា និងខែមិថុនា ។ គេដាក់លបអោយមាត់ចុះក្រោមតាមទឹកហូរ តែត្រូវបាំងជុំវិញដោយស្លឹកឈើឱ្យជិតល្អ កុំឱ្យត្រីវាងរួច ។ សត្វដែលជាប់លបមានដូចជាត្រីតូចត្រីធំ ក្តាម កំពឹស អន្ទង់ ខ្យង ខ្ចៅ ។ ល។

៧.តោម

៧.១.សាណាញ់ ព្យេរ តាល់ :

តោម សាណាញ់ ព្យេរ តាល់ ទី ត្រង័ រ៉ឹល តីស តុ តាប៉ាល់ អំពុ អ្លឹង ១ មិត សល់ ។ ពូ តាញ អ៊ែ សាំរ៉ាប់ ទឹម កា កា នីទៅ ដេល ។

ក.ឡាបៀបតាញ តោម ចាំងហីគ

តោម ចាំងហីគ ពូ តាញ ឡឹង ប៉ាអច់ អន់ ប៉ាគ់ ពីរ លូ ប៉ាហើយ ទ្រង អន់ កា ម៉ុត ប៊ិង សានែង ។ ហះ ពីរ ពូ តាញ ហ៊ាច ៧ ចានែក គែង ប៉ាអច់ តាញ អន់ តីស ៧ ។

៧.តុំ

៧.១.តុំខ្លស់

តុំខ្លស់មានរាងមូលធំប៉ុនត្បាល់បុកស្រូវឬ មានប្រវែង ១ហាត់ជាងទៅ ២ហត្ថ ។ គេត្បាញវាសម្រាប់ដាក់ឱ្យត្រីដែរ ។

-ឡាបបៀប ទឹម តោម ចាំងហឹគ

តោម ចាំងហឹគ អា សួន អៀង ពូ ទឹម កា កា សាំងកាញ់ លូ កា សាឡាំង ។ តោម ចាំងហឹគ អា ពូ ទឹម ខៃ ចំ កា ដាត់ ហះកា ត្រត់ ណាំង ហៃ ចារ ចំ ទី អង់ឡង់ ជ្រុ ៧ ប៉ៃត ។ ត្រត់ អន់ដា ពូ ទឹម ពឹង ទ្រូង ចិ ៧ លើ ទ្រូ ញ៉ កា ទី ដេល ភឿ អន់ ត្រត់ កា សាំងកាញ់ កា ពឹ

លូ គន កា អង់លន លូ កា បាក ដេល ។

- របៀបដាក់តុំខ្លស់

ជាទូទៅតុំខ្លស់នេះ គេអាចដាក់វាបានគ្រប់រដូវ ឱ្យតែត្រូវរកមើលកន្លែងណាដែលមានអន្លង់ជ្រៅ៧ល្មម ។ ជូនកាលគេដាក់វាតាមអូរប្រឡាយតូចៗក៏មានដែរ ដើម្បីជាប់ត្រីអណ្តែង ត្រីខ្សាន ត្រីផ្ទក់ជាដើម ។

៧.២.តោម ដោច :

តោម ដោច ទី ត្រង័ ទ្រៀយ បែិត ចឹង រ៉ឹច លូ ពុងនយ លើ កគ័ ចាំងហី ពរ ។ ពូ តាញ អ៊ែ សាំរ៉ាប់ ទឹម កា កា សាំងកាញ៉ូ កា ពឺ លូ កា អំពៀក ។

៧.២.តុំតឿ :

តុំតឿមានរូបរាងដូចឆ្នាំងចំហុយបាយ មានប្រវែង១ហត្ថ ហើយគេដាក់ប្រើសពី

ចំហៀងដូចតុំខ្លស់ដែរ ។ ភាគច្រើនគេដាក់តុំនេះសម្រាប់ត្រីអណ្តែង ត្រីក្បាន និងត្រីតូចៗ ផ្សេងទៀត ។

៧.២.១.ឡាបៀប តាញ តោម កាតេះ

តោម ដោច ពូ តាញ តុត ចឹង ចាំងហឹត ១ ហាត់ សល់ អ៊ែ ទី សាណាញ់ ម៉ោញ តាល់ ។ ចារ ចៃគ សាណាញ់ ពូ ប៉ាហើយ ទ្រង សានែង ឡាក់កា តោម អ៊ឹង ដេល ។ កាណាត័ ពូ អ្យក់ តាញ តោម កា អូ យច ឡឹង ប៉ាម អុះ ទី ប៉ាអូ សាល្បៀវ ប៉ាសត់ ប្រៃ ។

៧.២.១.របៀបត្បាញតុំតឿ

តុំតឿគេត្បាញមានកំពស់ ជាង ១ហត្ថ ហើយវាមានប្រើសតែមួយជាន់ ។ វត្ថុធាតុដើមដែលគេយកមកត្បាញតុំតឿក៏មិនខុសពីតុំខ្ពស់ដែរ គឺមានឫស្សីផ្ចរ ឫស្សីពក ឫស្សីបន្ទា និងវល្លិ៍ផ្តៅ ។

៧.២.២.ឡាបៀប ទឹម តោម កាតេះ

តោម ពូ ទឹម ពឹង ទៀក តាំងលេ ទៀក តាំងលៅ លើ ទៀក ទ្រូង កា ដាត់ ហះកា ត្រត់ ណាំង ហៃ ចារ ចំ ទៀក ត្លៃល ទៀក អង់ឡង់ ។ ផះ ពូ ទឹម ពូ ត្រត់ ចៃគ កាណាត័ កា ណុង ណោះ ឡាក់កា ទុក សាន់ សឹក កាញ់ចិរ កះ ត្រច់ ។ តោម ពូ ទឹម អ៊ែ ខៃ ចំ កា ដាត់ ។

៧.២.២.របៀបដាក់តុំតឿ

គេច្រើនដាក់តុំ ក្នុងទឹកទន្លេ ទឹកត្រពាង ទឹកបឹង និងទឹកអូរ ដែលមានអន្លង់ និងកន្លែងទឹកនឹង ។ ពេលដាក់ គេត្រូវដាក់ចំណី (នុយ) ក្នុងតុំ ដូចជាកន្ទក់ អាចមិស្រោពាង កណ្តៀរតូចៗជាដើម ហើយគេអាចវដាក់វាបានគ្រប់រដូវ ។

៧.៣.កាណំ កាណុង កាន តាញ តោម ចាំងហឹគ លូ តោម កាតេះ

ផះ ពូ តាញ តោម អូ ផា តោម ចាំងហឹគ អូ ផា តោម កាតេះ ទី កាណំ ដឹង ព្យេរ ខ ឡាក់តាំងឡា តាញ ត្រគ់ សាំងកៃ ទី១ ជៃ អន់ ពឿ តាទុ ប៉ាអច់ តោម ទី២ ណាវ្គ តាំងឡា តាញ ត្រគ់ កំ អ្យឹប ហាត់ អង់រ៉ាម័ ។ ផា ពូ ឡាំ ទឹម អូ ទី កំ ញ៉ា អុះ ។

តំណមក្នុងការត្បាញតុំ ខ្ពស់ និង តុំ តឿ

ពេលត្បាញ មិនថាតុំខ្ពស់ មិនថាតុំតឿ តែពីរចំណុចទេ ទី១ត្រូវទះបាតតុំ និងទី២អ្នកត្បាញមិនត្រូវថ្នាំ ឬ បារីទេក្នុងកំឡុងពេលត្បាញ ។ ពេលគេដាក់មិនមានតមអ្វីទេ ។

៨. ចាន់

កាណាគ័ អា តំពួន អើ សិច ផា ចាន់ ។ តំពួន សើគ ពៃ អើ សិច ផា ណាហារ ពុង ។ ពូ តាញ អ៊ែ សាំរ៉ាប់ ទឹម កា កា គប លូ តាប៉ា ។ កាណាគ័ ពូ អ្យក់ តាញ ចាន់ ទី ប៉ាអូ សាល្យេវ ប៉ាសត់ លើ ការឡា ក្រាត់ ម៉ោញ អុះ ណោះ ចឹង ឡាម៉ត់ ប្លាក លូ ប៉ិច កា អ៊ែ សាហ៊ីត ។ អ្យុក អ៊ែ ពូ ប្រ៉គ័ លូ កាសៃ បិញ ដាត់ ៧ លូ ទី តាម័ រ៉ាឡៃ ណឹង ។

៨.អង្គប់ត្រីចល័ត

នេះជាឧបករណ៍នេសាទម៉្យាងគេហៅថាអង្គប់ត្រី (ភាសាទំពួនហៅថាចាន់) ។ គេត្បាញវាសម្រាប់ដាក់ឱ្យត្រី ក្តាម អន្ទង់ អណ្តើក និងកន្ធាយ ។ របស់ដែលគេយកមកត្បាញអង្គប់ត្រីមានដូចជាឫស្សីផ្ចរ ឫស្សីពក ឫស្សីបន្លា តាមតែអាចរកបាន តែត្រូវយកដើមណាដែលចាស់ល្មមដើម្បីងាយស្រួលបិត ហើយស្វិតល្អទៀតផង ។ ខ្សែធ្លាក់សម្រាប់ទាក់គន្លឹះពេលត្រីចូលគេធ្វើអំពីខ្សែដែលគេវេញយ៉ាងស្អាត ។

ចាន់ ពូ តាញ ឡាក់កា ពុង សាគ់ ឡឹង រ៉ប់ ទឹល កេះ ។ អំពុ តឹស តុ តាប៉ាល់ អំពុ អ្លឹង ម៉ោញ ម៉ិត ។ ហះ ពីរ ពូ ប្រ៉េគ័ អំប៉ារ ដាគ់ ៧ ។ ផា ពូ ទឹម ពូ ត្រគ់ បើក អំប៉ារ សាហើះ ភ្ញើ អន់ សាណា ម៉ុត កាណុង ណោះ ។ ទឹល សាណា ម៉ុត កេះ អ៊ែ កាន់តើស អ្យុក គ្លឹះ ប៉ុប ពូ កា ត្រើគ ប៊្យន ។ កាណុង ម៉ោញ ដារ់ ពូ តាញ ចាន់ ទី ម៉ោញ កាតុ ។

អង្គប់ត្រីចល័តគេត្បាញមានរាងដូចជាល ទំហំប្រហែលជាង២ទឹក ប្រវែង១ម៉ែត្រ ។ ក្នុងការត្បាញគេត្រូវធ្វើមាត់ទ្វារ ។ ពេលដាក់ក្នុងទឹកគេត្រូវបើកទ្វារចំហផ្លូង ដើម្បីឱ្យត្រី អណ្តើក កន្ធាយចូលស៊ីនុយក្នុងអង្គប់ ។ បើសូតចូលក្នុងនោះ ហើយប៉ះនឹងខ្សែផ្ទាក់ គន្លឹះនឹង ធ្លាក់ចុះបិទទ្វារជិតឈឹងតែម្តង ។ ក្នុង១ថ្ងៃគេត្បាញអង្គប់ត្រីបានតែ១ប៉ុណ្ណោះ ។

ឡាបៀប ទឹមៈ   ចាន់ ពូ ទឹម អ៊ែ ពឹង ទៀក តាំងលេ ទៀក តាំងលៅ័ លូ ទៀក ទ្រូង ។ អន់ ទ្រួល ចឹង ទឹម ពូ ត្រគ់ ហៃ អង់ឡង់ ត្វៃល៧ ភ្ញើ ជៃ អន់ ឡង់ សាណា ពូ ចៃគ កាណុង ណោះ ។ សួន អៀង ពូ ទឹម ចាន់ ពឹង ចារ ទៀក អង់ឡង់ លើ ទៀក ត្វៃល ជ្រុ គិត តាកុល លើ ជ្រុ ឡឹង ណោះ ប៉ែត ។ កាណុង កាន ទឹម ចាន់ ពូ ត្រគ់ ចៃគ សាណា ឡាក់កា សឹក ទុក ពូម អន់តឹង លូ កាណាគ័ អោម ៧ ប៊ុច កា គប តាប៉ា ម៉ុត សា ។

របៀបដាក់ៈ អង្គប់ត្រី គេដាក់ក្នុងទឹកទន្លេ អូរ បឹង និងត្រពាំង ។ បើសិនទឹកអូរឬទឹក ទន្លេ ត្រូវដាក់កន្លែងណាដែលមានអន្លង់ មិនសូវហូរខ្លាំងដើម្បីកុំឱ្យអណ្តែតអស់នូវចំណីដែល គេដាក់ក្នុងនោះ ។ ភាគច្រើនគេដាក់អង្គប់ត្រី នៅកន្លែងទឹកនឹងមានជំរៅចាប់ពីកន្លះម៉ែត្រ ឡើងទៅ និងត្រូវដាក់នុយជាចំណីក្នុងអង្គប់នោះផង មានដូចជាកន្ទក់ អាចម៍ស្រាពាង ដំឡូង មី ឆ្អឹងសត្វ ដើម្បីឱ្យអន្ទង់ អណ្តើក កន្ធាយចូលស៊ី ។

កាណំ : កាន តាញ ចាន់ ទី កាណំ បប៊ិត បប៉ៃត ដេល ឡាក់កា អ្វូ អន់ តាទុ ប៉ាអច់ ចាន់ ។ ប៉ាត់ ប្រ៉េគ័ អំប៉ារ ល្វូ កត់ អ្យុក ប្រ៉េគ័ នីចម័ ត្រគ់ សាំងកៃ ជៃ អន់ តាកុល ពិន ត្រង់ ពឺរ ចាន់ ខង ពូ សឿ ផា ផា កាន់តើស តាកុល សាណា ចឹង វ៉ើត ល្វូ អ្វូ ប៉ប័ ទ្រង ម៉ុត ។

តំណម : ក្នុងការត្បាញអង្គប់ត្រីមានការតមខ្លះដែរដូចជា មិនត្រូវទះបាតវា និងកុំឱ្យប៉ះក្បាលជង្គង់របស់យើងឱ្យសោះ ព្រោះគេជឿថាវា ត្រីនឹងផ្អើលនិងអត់ឃើញផ្លូវចូលក្នុងអង្គប់ ។

៩.ណាហារ ឡូះ

ណាហារ ឡូះ ឃឺ កាណាត៍ ម៉ោញ នែវ សុនសាត តំពួន អ្ល ប្រ៉ត៍ សាំរ៉ាប់ ទឹម កា កា ឡាក់កា សុនសាត អន់ទៀគ ៧ ដេល ។ អ៊ែ ទី ត្រង៍ បែត ចឹង វ៉ឹច លូ ចាន់ ដឹង កា អ៊ែ តីស ។ ណាហារ អា អ៊ែ ត្រត់ កា គ្រឹប នែវ លូ កាណាត៍ អន់ទៀគ ឡាក់ អ្វៃ កាណុង ទៀក ។ ណាហារ អា ពូ ប្រ៉ត៍ លូ ប៉ាអូ សាលៀវ លើ ប៉ាសត់ ។

៩.អង្គប់ត្រីខ្នាតធំ

អង្គប់ត្រីខ្នាតធំ គឺជាឧបករណ៍នេសាទត្រីមួយប្រភេទដែលជនជាតិទំពួនធ្វើសំរាប់រកត្រី ។ វាមានរូបរាងវាស្រដៀងនឹងអង្គប់ត្រីចល័តដែរតែវាធំជាង ។ អង្គប់ត្រីខ្នាតធំ ជាប់បានត្រីគ្រប់ប្រភេទ និងសត្វផ្សេងទៀតដែលនៅក្នុងទឹក ។ គេធ្វើវា អំពីឫស្សីផ្អរ ឫស្សីពក ឫស្សី បន្លា តាមតែគេអាចរកបាន ។

ក.ឡាបៀប ប្រ៉ត័ ណាហារ :

ណាហារ ទី អំពុ អ៊្លឹង ២-៤ ម៉ិត អំពុ អ្លេះ ១-២ ម៉ិត ទង តិត័ ។ ត្រត់ សីរ ឡូះ ហះ អន់ តិត័ ទ្រូង ទៀក តីស ម៉ោញ ម៉ិត សំរ៉ាប់ ចៃគ សាណា ។ តាញ ប៉ាណឹរ ប៉ឹង ជុំ ណោះ អន់ អ៊ែរ លូ តេះ ហះកា ត្រត់ គម អំប៉ារ សាំរ៉ាប់ អន់ សាណា ម៉ុត តីស ៥-៧ តឹក (១ហាត់ សល់) ។ ហះ អំប៉ារ ទី អញ់ជុង ពៀរ សាំរ៉ាប់ ប៉ាកាង័ ។ ពឹង អំប៉ារ ពូ ចៃគ អំហ្មោ ប៉ិច កា អំប៉ារ ប្រ៉ាល់ គ្លឹះ ។ ប្រ៉ត័ កាសែ អ្យុក លូ តាម័ រ៉ាឡៃ សាំរ៉ាប់ បច់ ។ ផា កា ម៉ុត អៀង អន់ឌៃ កាន់ តើស អ្យុក អំប៉ារ កា តាគ្លឹះ ប៊្យន ឡូត ។

ក.របៀបធ្វើអង្គប់ត្រី ខ្នាតធំ:

អង្គប់ត្រីខ្នាតធំត្រូវមានប្រវែងបណ្តោយ ២-៤ម៉ែត្រ និងទទឹង១-២ ម៉ែត្រកន្លះ ។ ត្រូវជីករណ្តៅនៅកណ្តាលអូរទំហំ១ម៉ែត្រសម្រាប់ដាក់ចំណីឱ្យត្រី   ហើយបាំងជញ្ជាំងជុំវិញឱ្យជាប់និងដី តែត្រូវទុកច្រកមួយសម្រាប់ធ្វើទ្វារឱ្យត្រីចូលប្រហែលពី៥-៧ តឹក ។ ត្រង់ចន្លោះទ្វារ ត្រូវមានសសរ២ដើម្បីទប់លំនឹង ។ ខ្សែធ្លាក់ដែលគេចងភ្ជាប់នឹងគន្លឹះទ្វារ វានឹងធ្លាក់ចុះភ្លាមពេលណាត្រីចូលច្រើន ។

ខ.ឡាបៀប ទឹម ណាហារ ឡូះ

ខែ ពូ ឌុ ប្រ៉ែគ័ ណាហារ ឃឺ ឡឹង ខែ ១១ ទឹល ខែ ៥ ពូ ប្រ៉ែគ័ ម៉ោញ ដូវ ៧ តាមខាប់ខួ ម៉ោញ ៧ ។ អន់ទ្រួល ចឹង ប្រ៉ែគ័ ណាហារ ពូ ត្រគ់ ណាំង ហៃ ចារ ទៀក ហួរ័ ពឹក ៧ ភឿ ជែ អន់ ឡង់ សាណា ពូ ចៃគ ។ ផា ទៀក អៀង កា កាណុង ម៉ោញ អំលឺ ៧ ទី កា ទង តិគ័ វែវ លើ ម៉ោញ វែវ ។

ខ.របៀបដាក់អង្គប់ត្រីខ្នាតធំ

អង្គប់ត្រីខ្នាតធំនេះ គេច្រើនធ្វើចាប់ពីខែវិច្ឆិកា ដល់ខែឧសភា ហើយគេធ្វើជាលក្ខណៈគ្រួសារម្នាក់ ៗ ។ តែមុននិងធ្វើគេត្រូវរកមើលទីតាំងណាដែលសមស្រប មិនសូវមានទឹកហូរខ្លាំង ចៀសវាងកុំឱ្យចំណីដែលគេដាក់ក្នុងនោះអណ្តែតតាមទឹកអស់ ។ ទាក់ទងនឹងការទទួលផលវិញ បើទឹកណាមានត្រីច្រើន ក្នុងមួយអង្គប់ អាចជាប់ត្រីយ៉ាងតិចពីកន្លះកាផាទៅ១កាផា ក្នុងមួយព្រឹក ។

គ.កាណំ

កាន ប្រ៉ែគ័ ណាហារ ទី កាណំ ដេល ឡាក់កា អ៊ូ អន់ តាទុ ប៉ាអច់ ណាហារ អ៊ូ អន់ អ៊ៀប ហត់ លូ អ៊ូ អន់ សា សាណា ចំ បោ ៧ ឡាក់កា ជីរ ប៉្លង័ កាចាម័ អញ់សំ ខង អ៊ែ ចឹង ប្រ៉ែគ័ អន់ កា វ៉ើគ ។

គ.តំណម

ការធ្វើអង្គប់ត្រី ក៏មានតំណមដែរ ដូចជាមិនត្រូវទះគូតវា កុំជក់ថ្នាំ កំហូបរបស់ធុំក្លិន ដូចជា ជី ប៉ាត្រីវ ស្លឹកគ្រៃ ព្រោះវាអាចធ្វើឱ្យត្រីផ្អើល ។

១០.កានឹម

កានឹម អា ពូ តាញ សាំរ៉ាប់ ចាក គឹម កា ពឹង ទៀក តាំងលៅ លើ អោរ ។ កានឹម ទី ត្រង់ រ៉ឺល តឹស ប៊ិង ពីរ ហ៉ាច ប៊ិង ប៉ាអច់ អំពុ អ្លឹង អ៊ែ ទី ម៉ោញ ហាត់ សល់ ។

១០.អង្រុត

អង្រុតជាឧបករណ៍នេសាទមួយប្រភេទ សម្រាប់អញ្ចាត់ត្រីតាមទឹកត្រពាំងឬទឹកបឹង ។ វាមានរាងមូល ធំខាងមាត់ ហើយតូចខាងគូត មានប្រវែងជាងកន្លះម៉ែត្រ ។

ក.ឡាបៀប តាញ កានឹម

ផា ពូ កានឹម ពូ ត្រត់ ប្រ៉ក់ អៀ្យ អន់ គែរ ៧ ចានែក តាណាញ អ៊ែ ពូ តាក់ វាំបាញ់ ឡាក់កា រ៉ាញ់សិរ រ៉ែរ ម៉ោញ ចារ ម៉ោញ ទ្រង ៧ កាណុង ១ ទ្រង ចាំងហាយ្ល ឡឹង គួប អ៊ែ តុ តាំប៉ែង លើ តុ តាំប្ញ៉ាន់ ។ កានឹម ១ កាតុ ពូ តាញ ប៉ែង ដារ់ ណោះ ចឹង កេះ ។

ក.របៀបត្បាញអង្រុត

ពេលត្បាញគេត្រូវធ្វើឆ្អឹងឱ្យញឹក ហើយដាក់វ័ណ្ណជុំវិញចំនួនពី៥-៦កន្លែងដែលមានគម្លាតគ្នាពី៣-៤ធ្នាប់ដៃ ។ អង្រុត១គេត្បាញរយៈពេល៣ថ្ងៃទើបហើយរួចរាល់។

ខ.ឡាបៀប យរ កានឹម

សួន អៀង ពូ ចាក គឹម កា កាណុង ខៃ ទៀក ស្វាត់ លើ ទៀក អង់កះ ហាវ ចារ រ៉ាញ់ សក់ លូ ជ្រុ គិត តាកុល ។ ផា ពូ គឹម ហះ ចារ ចំ ម៉ោញ ផា ទី ត្រគ់ កា ណោះ ពិន ចឹង កា តាំង កា សាំប៉ត់ រ៉ាដិក រ៉ាដុក ឡូត ។

ខ.របៀបប្រើប្រាស់អង្រុត

គេតែងតែដើរអញ្ចត់ត្រីក្នុងខែទឹករីងឬទឹកឡើង ដែលមានសភាពល្អក់ខ្លាំង និងមានជម្រៅត្រឹមជង្គង់ ។ បើគេអញ្ចត់កន្លែងណាមួយដែលបានត្រីនោះយើងនឹងឮត្រីរើបម្រាស់ ។

១១.គ្រៀង

គ្រៀង កា កាណាគ័ សាំរ៉ាប់ អីរ កា នីទៅ ដេល ។ ពូ យរ គ្រឿង សាំរ៉ាប់ ង៉ារ អន់ទៀគ ណើង ឡាក់កា រ៉ាញ់សែង ទុក ។   អ៊ែ ទី ត្រង័ វ៉ឺល ក្លុង ពឹង អន់តិគ័ ។ កាណាគ័ ពូ តងកាន កាណុង កាន តាញ គ្រៀង ទី ប៉ាអូ ប៉ាសត់ រ៉ាំងក្យាំង ប្រ៉ែហ៊ ។

សួន អៀង ពូ ឌុ ចាក អីរ ចាក ប៉ាផក់ ផះ ឡារ៉ាំង ថុន ប៉ាឡេះ ខង ខៃ ណោះ ទៀក ស្វាត់ ឡាម៉ត់ កាណុង កាន អីរ ។ ពូ អីរ បាះ ចារ ចំ ទី ទៀក ស្វាត់ ទៀក កាតាច់ ហាង ទៀក គឹប ៧ ឡាក់ អៀង សក់បក់ សាំរ៉ាប់ សាណា អ៊ៃ្វ អង់អ្វាគ័ ។

១១.កញ្ច្រែង

កញ្ច្រែង ក៏ជាឧបកណរណ៍នេសាទត្រីមួយប្រភេទដែរ ។ ក្រៅពីការនេសាទគេប្រើកញ្ច្រែងសម្រាប់រែកកន្ទក់ ។ វាមានរាងមូលដូចបាតខ្ទះ តែជ្រៅបន្តិច ។ វត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ត្បាញកញ្ច្រែងមានដូចជាឫស្សីរផ្ជរ ឫស្សីបន្ទា ដើមរ៉ុន និងវល្លិ៍ផ្ដៅ ។

ជំពូកទី២

កាន ណាំខ តាខ ណាទ្គ

កាន ណាំង កា លូ តី

កាន ណាំង កា ឡាក់ អូ យរ កាណាត់ តាញ

ការនេសាទ ដែលមិនប្រើឧបការណ៍

១.ក្រោ

ក្រោ ឃឺ ឡាបៀប ណាំង កា ម៉ោញ នៃវ ដេល ។ សុនសាត តំពួន ឡាប័ ចាក អឺរ ចាក ក្រោ ឡឹង ម៉ោហ ម៉ីន ពៃ កេះ ។ សួន អៀង ពូ ចាក ក្រោ ថុន ប៉ាឡេះ ខង ខៃ ណោះ ទៀក ស្វាត់ កេះណោះ មួត កាំឡាំង ស្រុក តេះ កា អូ សូវ ទី ង៉ារ អៀង ណឹង តិត័ ។

១.បំពុលត្រី

ការបំពុលត្រីគឺជារបៀបរកត្រីមួយបែប ដែលជនជាតិទំពួន ធ្លាប់ដើរអនុវត្តន៏ត១គ្នា តាំងពីយូរយារណាស់មកហើយ ។ ភាគច្រើនគេបំពុលត្រី ក្នុងរដូវប្រាំងព្រោះខែនោះទឹករីង ហើយអ្នកភូមិភាគច្រើនមិនសូវមានការងារច្រើនទេ ។

កាណាត័ ពូ ក្រោ ទី អៀង នៃវ ឡាក់កាះ វ៉ាយ៉ះ សាលេ ប៉ាតោ ប៉ម់ អំហ៊្វក ហ្យាម ប៉្លៃ កាជៀង ប៉្លៃ កាប៉ោ ប៉្លៃ អំប៉ូម អំហ៊្វក អន់តោល ប៉្លៃ កាប៉ះ លូ តើម អន់ត្រៅ សាទ្បា ខង កាណាត័ ទិ អា អ៊ែ បោ អីគកល់ ។ កាន ក្រោ ពូ ត្រគ់ តងកាន កាន សាំម៉ាឃី ។ អន់ទ្រួល ចឹង ក្រោ ពូ ត្រគ់ លួម ពឹកសា គួប សោប ភ្សឿ អ្លុ អន់តគ់ ផា ចឹង ក្រោ លូ ញ៉្វា ណាំង កាណាត័ ក្រោ អន់ សាម៉ើ គួប សោប លូ រ៉ះ ចារ ទៀក ចឹង ត្រគ់ ក្រោ អន់ កាំទ្បាំង ទិ ឌូ អ្លុ អន់តគ់ ដេល លូ កាំទ្បត់ ដាវ់ ទ្បាំ ក្រោ ណើង តិគ័ ។

វត្ថុធាតុដើមពីធម្មជាតិ ដែលគេធ្លាប់យកមកបំពុលត្រី មានដូចជាឫស **វល្លិ៍ សាលេ វល្លិ៍ ម៉ម់ សំបកហ្យាម** និងផ្លែក្រាំង ព្រោះវត្ថុធាតុដើមទាំងនេះមានក្លិនឈ្ងួលខ្លាំងធ្វើឱ្យឈឺក្បាល ។ បើគេបំពុលត្រីគេត្រូវសាមគីគ្នាច្រើននាក់ ។ មុននិងបំពុលត្រី គេត្រូវប្រជុំពិភាក្សាគ្នាដើម្បីកំណត់ប្រភេទវត្ថុធាតុដើមដែលត្រូវយកមកប្រើក្នុងពេលបំពុល និងចំនួនវត្ថុធាតុដើមដែលសមាជិកម្នាក់ៗត្រូវរក ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យបានស្មើរគ្នា ព្រមទាំងប្រាប់ពីទីតាំងទឹកដែលត្រូវទៅបំពុលត្រីឱ្យគ្នាដឹងផងដែរ ។

កាណាត់ ក្រោ កា/ វត្ថុធាតុដើម បំពុលត្រី

កាណាត់ ក្រោ / វក្ខជាតិបំពុលត្រី	តើម (ដើម)	ហ្លា (ស្លឹក)	ភ៉ាវ៉ះ /អំហ្ញ៊ក/ តើម (ឫស / សំបក់ ដើម)
ហា្យម/ (.......)			
អន់តោល / កណ្តោល			
សាលេ (.......)			
ពំ (.......)			

ឡាបៀប ក្រោ ៖ ឃឺ ពូ កាមេ កាណាគ័ ពូ ក្រោ (សាលេ លើ ប៉ម់...) អន់ អ៊ែ ឡាច់ ទៀក កាំពុះ កេះណោះ ឡុក ពឹង ទៀក ។ ពូ ប្រ៉ែគ័ នីណោះ តៃល ទៅ គឹតចម័ ហាច់ លូ សាប ណោះ ពូ ហឹរ ពឹង ទៀក ។ បក់ អន់ដា ណាវ្គ ប្រ៉ែគ័ ដាក់ ភឿ ជៃ អន់ កា ឡង់ ចាំងហាយ្គ ។ ទឹល កា តោ៉ កេះ កាំ ទិ ឌូ រ៉ុប កា ទ្រង ពឿ ទ្រង អ៊ែ អន់តឹគ ឡឹង ណោះ ត្រគ់ ប៉ាតុំ ចៃគ ម៉ោញ ចារ ជែក សាម៉ឺ ទៅ គួប សោប អូ ផា ក្រាគ់ អូ ផា សាស្វា ។

កាន ក្រោ កា អា អ៊ែ អូ សូវ ដាគ់ ប៉ប័ ចំ សាំរ៉ាប់ អន់ ពិន ប្រ៉ែគ័ ពួយ អុះ ខង អ៊ែ ប្រ៉ែគ័ អន់ កា គ្រឹប នែវ អន់ឌៃ តោ៉ រ៉ុង តោ៉ រ៉ាយ ទឹប រ៉ាតឹស ទឹប រ៉ាហឹញ ។

របៀបបំពុលត្រី៖ របៀបបំពុលត្រីគេត្រូវវ៉ាយរបស់គេបំពុលនោះឱ្យម៉ត់រួចជ្រលក់ក្នុងទឹក ដើម្បីឱ្យវាចេញពពុះ គេធ្វើរបៀបនេះដដែលៗ រហូតបាត់ពពុះទើបគេបោះចោលវាក្នុងក ទឹកនោះតែម្តង ។ ឯអ្នកខ្លះទៀតគេចាត់ចែងឱ្យធ្វើលាយ ដើម្បីកុំឱ្យត្រីអណ្តែតទៅឆ្ងាយ ។ ពេលត្រីងាប់ច្រើនហើយ គេនាំគ្នាទៅចាប់រៀងៗខ្លួនសិន បន្ទាប់មកគេប្រមូលផ្តុំរួមគ្នា និងធ្វើ ការបែងចែកជាចំណែកតូចៗទៅតាមចំនួនអ្នកចូលរួម ។ ចំណែកនីមួយៗ មានភាពស្មើៗគ្នាល្អ ណាស់មិនថាមនុស្សចាស់ ឬក្មេងនោះទេ ។

ការបំពុលត្រី មិនមែនជាវិធីរកត្រីដែលយើងគួរតែអនុវត្តន៏តាមនោះទេ ព្រោះវាធ្វើឱ្យ ត្រីដែលនៅក្នុងទឹកទាំងតូចទាំងធំត្រូវងាប់អស់ ។

កាណំ

កាន ក្រោ កា ទី កាណំ នីទៅ ដេល ។ កាណំ កាណុង កាន ក្រោ ឡាក់ ពូ ឡាប័ កំ ឡឹង ប៉ាសើគ អ៊ែ ទី ៣ នៃវ ៖

១. កាម៉ាក័ ទី កាម៉ាញ់ ឡាកោ គៀម លូ អង់កាន់ ឡាកោ គៀម ពូ អន់ ពួយ អុះ

២.អូ អន់ សា ប៉្យា លូ សាណា អ្យូគ

៣. ខាប់ខូ ចំ តប់ ប៉ូ កា ពូ អូ អន់ ពួយ នីទៅ ដេល

កាណំ ទិ ប៉ៃង ខ តែង កាំបុំង អា ពូ កំ ញូន ពូ ស៊ឿ ផា អ៊ែ ប្រ៉ក័ អន់ កាន ក្រោ កើត វ៉ាឡាវ ក្លេះ ទី ណើ ផា កា អូ តៅ៉ លើ តៅ៉ បិតប៉ៃត ប្រ៉ក័ អន់ កាំឡាំង ក្លេះ តាដោះ លូ ខេក ង៉ារ ណើង តិគ័ ។

តំណម

ការបំពុលត្រីក៏មានតំណមដែរ ។ សំខាន់ៗក្នុងការបំពុលត្រីដែលដូនតាធ្លាប់តមតាំងពីយូរយារនោះមាន៣យ៉ាងដូចជា ៖

១.បុរសណាដែលប្រពន្ធ័មានផ្ទៃពោះ ឬស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ មិនត្រូវបានគេអនុញ្ញាតឱ្យទៅចូលរួមបំពុលត្រីឡើយ ។

២.មិនអនុញ្ញាត ឱ្យអ្នកចូលរួមទាំងអស់ហូបត្រសក់ និងម្ទូរទេ

៣.គ្រួសារណា ដាំពោតរួចហើយ គេមិនអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមដូចគ្នាដែរ

តំណមទាំងបីខាងលើនេះ គេតមដោយសារគេជឿថា វានឹងធ្វើឱ្យត្រីអត់ងាប់ ឬងាប់តិចតួចមិនសមនឹងការហត់នឿយ ហើយខាតពេលវេលាឥតប្រយោជន៍ទៀតផង ។

២.សសាច

កាន កាសាច ឃឺ ឡាបៀប ណាំង កា ម៉ោញ នែវ ឡាក់ សុនសាត គុល សួន ប៉ែត តំ ពួន ពិន ប្រ៉ត័ ពួយ ឡឹង ម៉ោហ ពែ កេះ ឡាក់កា កាសាច ត្មែង កាសាច ចាំងវែរ លូ កាសាច ពឹត ទ្រូង ទៀក ។ កាណាត័ ពូ តងកាន ទ្រុង សាំរ៉ាប់ ឡាំ កាសាច ទី ចុក ម៉ក់ គ្រៀង ប៉ាឡត័ សាណាច លើ កត័ រ៉ោះ ។ សួន អៀង ពូ កាសាច ខៃ ទៀក ស្វាត់ ។ ពូ កាសាច ម៉ោញ ដូវ កា ដាត់ កាសាច អន់ឌូ គួប សោប កាំឡាំង អៀង ដូវ កា ដាត់ ។ ក្រាត់ សើគ ពែ ចារ ចំ ចឹង ត្រត់ កាសាច អន់ខ្មែ ប្រ៉ត័ រ៉ាំ ពឹង ចារ ណោះ កេះណោះ ចៃគ សឹក ភឿ អន់ កា ឡាំ ចោះ លូ អ្វៃ កាណុង រ៉ាំ ។ ភឿ ជែ អន់ ពូ កាសាច ឡិត័ឡាត័ តាំងឡា រ៉ាំ ត្រត់ យ៉ាល លូ ហ្លា អ៊ិត អន់ ពូ អ្លុ អន់តត់ ផា ចារ ណោះ ទី តាំងឡា កេះ ។

២.បាចត្រី

ការបាចត្រី គឺជារបៀបរកត្រីមួយបែបទៀតដែរ ដែលជនជាតិទំពួនធ្លាប់បានអនុវត្តន៍តៗគ្នាតាំងពីយូរយារមកហើយដូចជា បាចទឹកអន្លង់ បាចធ្វើប្រឡាយ និងបាចទប់ទឹក ។ សម្ភារដែលគេត្រូវការ ក្នុងការបាចត្រីមានដូចជាចបកាប់ កាំបិតផ្គាក់ កញ្ជ្រែង ត្រឡោកឃ្លោក ស្នាច និងឆ្នាំងចាស់ ៗ ។ ភាគច្រើនគេដើរបាចត្រីនៅរដូវទឹករីង ។ ការបាចត្រី គេអាចម្នាក់ៗក៏បាន ឬបាចជាក្រុមក៏បាន ។ ចាស់ៗពីដើម កន្លែងណាដែលគេត្រូវបាច គេតែដាក់សំរាមនៅកន្លែងនោះដូចជាឈើឬស្សី អាចមិស្រោពាង ដើម្បីឱ្យត្រីចូលស៊ី និងរស់នៅកន្លែងនោះ។ ដចៀសវាងកុំឱ្យអ្នកដទៃចូលបាច ម្ចាស់កន្លែងនោះយកស្លឹកឈើធ្វើជាសញ្ញា ដើម្បីឱ្យគេដឹងថាកន្លែងនោះមានម្ចាស់ហើយ ។

២.១.កាសាច គ្លែង :

កាសាច គ្លែង ឃឺ ពូ ពឹត ដឹង ហះ អង់ឡង់ លើ ចារ ទៀក ស្វាត់ ។ ផានែវ ទៀក ទ្រូង ពូ ប្រ៉ែគ័ ក្យាម័ ហាង ទៀក ចារ ទី រ៉ាំ ចារ គឹប ឡាក់ ពូ អ្លុ អន់តគ់ ផា កា កាន់តី វែង អ្វៃ អៀង ហះកា ត្រគ់ គម ទ្រូង អន់ ទៀក ហួរ័ ថាំម៉ាដា ប្រាន ។ ផា ទៀក តាំងលោ័ ពូ ត្រគ់ ហៃ ចារ ទៀក ស្វាត់ ដៀល ៧ ភឿ ឡាម៉គ់ ពឹត ។

២.១.បាចត្រីតាមអន្លង់ :

ការបាចនៅអន្លង់ គឺគេធ្វើប្រឡលព័ទ្ធជុំវិញអន្លង់យ៉ាជិតល្អ ដើម្បីកុំឱ្យទឹកហូរចូលបាន ។ បើនៅអូរគេធ្វើប្រឡលជិតមាត់ច្រាំងកន្លែងមានសំរាម ដែលគេដឹងថា មានត្រី ក្តាម កំពឹសរស់នៅច្រើនទៅនោះ តែត្រូវទុកផ្លូវឱ្យទឹកហូរធម្មតា ។ បើទឹកត្រពាងគេរកកន្លែងណាដែលទឹករាក់ដើម្បីងាយស្រួលធ្វើប្រឡលជុំវិញ ។

២.២.កាសាច ចាំងវែរៈ

កាសាច ចាំងវែរ ឃឺ ពូ កាសាច ពឹត ទ្រូង ទៀក កេះណោះ អន់ អ៊ែ ហូវ័ ពួយ ចាំងវែរ បក់ ពូ ចោះ អង់រ៉ាម័ ។ កេះណោះ ពូ កាសាច ពឹង ចារ ពឹង អង់ឡង់ ម៉ោញ កាណុង ទ្រូង សាន់ដាប់ ។ ផា ចាំងវែរ តឹស អ្លឹង ពូ តងកាន ប៉ាណូស កាសាច អ្យាង ប៉ែត ២ ដូវ អន់ ហាវ ។ ផា ចាំងវែរ ថិ ពូ កាសាច ១ ដូវ កា ដាគ់ ។

២.២.កាបាចដោយធ្វើប្រឡាយ

នេះជារបៀបបាចត្រីមួយបែប ដែលគេទប់អូរយ៉ាងជិត ហើយបង្វែរខ្សែទឹកឱ្យវាហូរតាមប្រឡាយជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីបាច និងចាប់យកត្រីតាមអន្លង់ក្នុងអូរចាស់ ។ បើអូរធំ គេត្រូវធ្វើប្រឡាយធំហើយវែង ដូចនេះតម្រូវឱ្យមានមនុស្សយ៉ាងតិចពីរនាក់ឡើងទៅទើបបាចទឹកនោះបាន ។ តែបើអូរតូចវិញ យើងអាចបាចម្នាក់ឯងក៏បានដែរ ។

២.៣.កាសាច ពឹត ទ្រូង

កាសាច ពឹត ទ្រូង ពូ ត្រគ់ ប្រ៉គ័ ប៉ានឹត អន់ កាចាប័ ៧ កាខាក់ កេះណោះ ពូ កាសាច ប៉ាគ់ អន់តេះ័ ។ សួន អៀង ពូ កាសាច ខៃ ទៀក ស្វាត់ ។ ពឹត ទៀក កេះ ពូ កាសាច ពឹង អង់ឡង់ សាំ ៧ ទី កា កាន់តី វែង អៃ្វ ប៉ាតុំ ។ ភឿ អន់ តាន័ ទៀក ត្រគ់ ជៃក កាំឡាំង បក់ អន់ដា កាសាច បក់ អន់ ដា រ៉ុប កា រ៉ាតីស បក់ អន់ដា ណាវ្គ រ៉ុប កា កំពូស កាន់តី លូ វែង ។ កាន កាសាច នៃវ អា ត្រគ់ តងកាន ប៉ាណូស អៀង ដូវ ណោះ ចឹង ដាម័ ទៀក ។

២.៣.ការបាចទប់អូរទាំងមូល

ការបាចទប់អូរទាំងមូល គេត្រូវធ្វើទំនប់ឱ្យរឹងមាំ រួចហើយនាំគ្នាបាចនៅខាងក្រោម ។ ភាគច្រើនគេទប់ទឹកក្នុងខែទឹករីង ។ ទប់ទឹករួចស្រេចបាច់ហើយ គេចាប់ផ្ដើមបាចនៅអន្លង់នីមួយៗ ចុះក្រោមជាបន្តបន្ទាប់ ។ ដើម្បីកុំឱ្យទឹកហូរទាន់ត្រូវបែងចែកកម្លាំងច្បាស់លាស់ គឺ ត្រូវអ្នកបាចទឹក អ្នកចាប់ត្រីធំៗ អ្នកចាប់ត្រី តូចៗ ក្ដាម និងកំពឹស ។ ការបាចទប់អូរទាំងមូលនេះត្រូវការមនុស្សច្រើននាក់ទើបបាន ។

៣.ប៉ាផក់

ប៉ាផក់ អំហ្មោ ឃឺ ពូ ណាំង រ៉ុប កាន់តី កិ វែង លូ គន កា ។ ពូ ឌុ ចាក ប៉ាផក់ ពីង ថុន ទៀក ស្វាត់ ប៉ាគ់ ទ្រូង ទៀក ទី អំហ្មោ អៀង ។ អន់ទ្រួល ចឹង ប៉ាផក់ អំហ្មោ ចំ ម៉ោញ ពូ ត្រគ់ ហៃ អំហ្មោ ណោះ ទី ទ្រង ហើយ ញ៉ា អូ ។ ផា អំហ្មោ ណោះ សឹរ ប្បៀន ពូ អូ ផក់ អុះ ។ ផា អំហ្មោ ចំ អ៉ែ ប្រ៉គ័ ហើយ ៧ ពូ ផក់ ប៉ាឡឹង៧ កេះណោះ រ៉ាប៉ត់ រ៉ុប វែង លើ គន កា ។

៣.គាស់ថ្ម

គាស់ថ្មគឺធ្វើឡើងដើម្បីរកចាប់ត្រី ក្តាន ក្តាម កំពីសដែលនៅក្រោមថ្ម ។ គេតែងតែដើរគាស់ថ្មក្នុងខែទឹករីងនៅអូរដែលមានថ្មច្រើន ។   មុន នឹងគាស់ថ្មណាមួយគេត្រូវមើលថ្មនោះតើមានរូងក្តាមឬអត់ ? បើសិនថ្មនោះជាប់និងដីជិតឃើង គឺគេមិនគាស់ទេ ។ បើសិនជាថ្មនោះមានរូងក្តាមគេគាស់ថ្មម៧ ហើយរាវចាប់ត្រី ក្តាម កំពីសដែលនៅក្នុងថ្មនោះ ។

៤.ក្វាត ឡា ពុក

ក្វាត ឡាពុក កា ឡាបៀប ណាំង កា ដេល ។ សួន អៀង អុះ មី សុនសាត សួន ប៉ែត អ្វៃ ក្យាម័ តាំងលេ បាត់ ណាំង កា នែវ អា ។ ឡាបៀប ណាំង កា ក្វាត ឡាពុក អា ពូ ក្រាន័ កា កាយ ឡាពុក ប្រ៉គ័ អង់ឡង់ អន់ ទី ទ្រង កា ម៉ុត ប៉ាគ់ កាម៉ាំង ពូ ប៉ាសឹរ ភឿ រ៉ុប កា ហះ កា សួន អៀង ពូ ក្វាត ថុន ទៀក ស្វាត់ ។ សើគ ពៃ កាណុង ម៉ោញ ម៉ាំង ទី កា ម៉ោញ វែវ ។

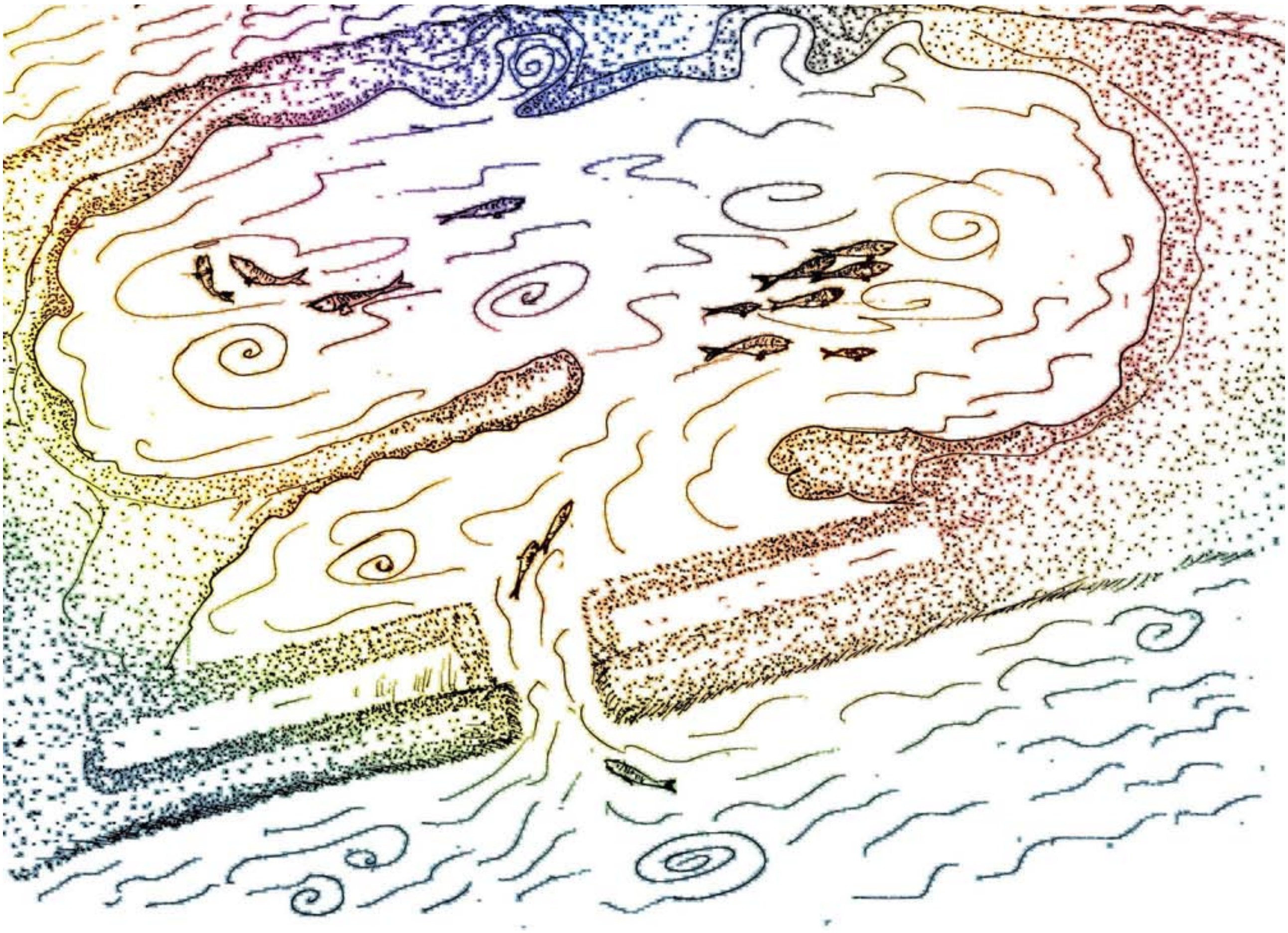

៤.កាយខ្សាច់

កាយខ្សាច់តាមមាត់ទន្លេ ក៏ជារបៀបរកត្រីដ៏ងាយបំផុតដែរ ។ បងប្អូនជនជាតិដើមភាគតិចដែលរស់នៅតាមដងទន្លេគេតែងតែអនុវត្តន៏ នូវវិធីរកត្រីបែបនេះ ។ របៀបរកត្រីកាយខ្សាច់គេគ្រាន់តែកាយខ្សាច់ធ្វើអន្លង់ ហើយកាយផ្លូវឱ្យត្រីចូល ហើយគេបិតផ្លូវត្រីចូលនោះនៅពេលយប់ ដើម្បីចាប់ត្រី ។ ការរកត្រីដោយកាយខ្សាច់នេះ ធ្វើឡើងនៅរដូវប្រាំងពេលទឹករីង ។

៥.ប៉ាពួត

ប៉ាពួត កា កាណុង ត្រោម ឃី ឡាបៀប ណាំង កា លូ វែង ដេល ។ វគ័ យ៉ាគ់ ឡាប័ ណាំង កា នៃវ អា ឡឹង ប៉ាសើគ កេះ ហះកា សួន អៀង ពូ សាំងកិច ណាំង មង ពូ រ៉ាឡូវ ឡឹង ប្រ៉គ័ ង៉ារ ។ ពូ ចាក ប៉ាពួត ពឹង ថុន ទៀក ស្វាត់ ភឿ ណាំង កា ពឹ កា សាំងកាញ់ កឹត វែង ។ ផា ត្រគ់ ច្វាន់ កា អ្វៃ កាណុង ម៉ោញ ត្រោម ទី កា ព្យេវ ប៉ៃង ជឹត ។ ផា ត្រោម ដោចដាច ទី កា ដឹង ព្យេវ ប៉ៃង កាតុ លើ ប៉ៃត ឡឹង ណោះ ។ ប៉ាណួស ឃើយ ចាក ប៉ាពួត ពូ អ្លុ អន់តគ់ ផា ត្រោម វែង អ៊ែ ប្រ៉គ័ ចាំ ហាវ ៗ ។ ត្រោម កា អ៊ែ ប្រ៉គ័ ហ៊ែង ជឺវ ៗ ។

៥.ការចាប់ត្រីក្នុងរន្ធ

ការចាប់ត្រីក្នុងរន្ធក៏ជារបៀបរកត្រីដែរ ។ ដូនតាធ្លាប់រកត្រីបែបនេះតាំងពីបុរាណមក ហើយតែភាគច្រើនគឺគេឆ្លៀតឱកាសពេលសំរាកពីធ្វើការងារ ។ ការចាប់ត្រីក្នុងរន្ធនោះ គឺធ្វើឡើងនៅរដូវទឹករីង ។ ត្រីដែលនៅក្នុងរន្ធភាគច្រើនជាត្រីខ្សាន ត្រីអណ្តែង កង្ហែប និង ក្តាម ។ បើសិនជាចំរន្ធដែលត្រីនៅច្រើនក្នុងមួយរូងអាចមានត្រីពី២០ទៅ៣០ក្បាលក៏មានដែរ ។ បើរន្ធធម្មតា មានត្រីនៅយ៉ាងច្រើនពី២ ឬ ៣ក្បាលប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយរន្ធ ។ អ្នកដែលធ្លាប់ដើរលូកចាប់ត្រីក្នុងរន្ធ គេដឹងច្បាស់ពីភាពខុសគ្នារវាងរន្ធក្តាម និង រន្ធត្រី ។ រន្ធក្តាមវាធ្វើឡើងលើគោក ហើយរន្ធត្រីវាធ្វើចុះក្រោមហើយមានសីតុណ្ហភាពក្តៅឧណ្ហ ៗ ។

សមាសភាពអ្នកចូលរួមសិក្ខាសាសរសេររឿង

ល.រ	ឈ្មោះ	ភេទ	ជនជាតិ	មកពីភូមិ	មុខងារ
១	ពៅ មួង	ប្រុស	ព្រៅ	ផាវ	គណៈកម្មការភាសាព្រៅ
២	ស្រាយ ចយ	ប្រុស	ព្រៅ	ផាវ	ចាស់ទុំភូមិ
៣	ជ្រាំង ជី	ប្រុស	ព្រៅ	សុវណ្ណបាវ	គណៈកម្មកាភាសាព្រៅ
៤	តុ ពីវ	ប្រុស	ព្រៅ	សញ	ចាស់ទុំភូមិ
៥	ទិល ភឹង	ប្រុស	ទំពួន	ឡូន	ចាស់ទុំ
៦	ជឹង ង៉ន	ប្រុស	ទំពួន	ល្អឺនជង	ចាស់ទុំភូមិ
៧	ម៉ូ សារឿន	ប្រុស	ទំពួន	អូម	គ្រូភូមិ
៨	ឈៀង សុខា	ប្រុស	ទំពួន	ប៉ាជន់	គ្រូភូមិ
៩	អួន ចាំផៃ	ប្រុស	គ្រឹង	ល្អក់	មេភូមិ
១០	ថូង រ៉ាយ	ប្រុស	គ្រឹង	ល្អក់	ចាស់ទុំភូមិ
១១	ថាមួន ប៊ុនថាន់	ប្រុស	គ្រឹង	ល្អក់	គណៈកម្មការ
១២	ប៉ាន់ គ្លឹម	ប្រុស	គ្រឹង	កាំ	គណៈកម្មការ
១៣	គេង ខាំអយ	ប្រុស	គ្រឹង	ថារ៉ែងជង	គណៈកម្មការ
១៤	ធៀង សារឿន	ប្រុស	ទំពួន	ICC	បុគ្គលិកអង្គការ ICC
១៥	មួង ភារីម	ប្រុស	ទំពួន	ICC	បុគ្គលិកអង្គការ ICC
១៦	ម៉ុន សារឿន	ប្រុស	គ្រឹង	ICC	បុគ្គលិកអង្គការ ICC
១៧	សែង សឿន	ប្រុស	គ្រឹង	ICC	បុគ្គលិកអង្គការ ICC
១៨	ឯម វ៉ាន់ឡុក	ប្រុស	ព្រៅ	ICC	បុគ្គលិកអង្គការ ICC

ចាស់ទុំជនជាតិដើមភាគតិចទំពួនដែលចូលរួមសិក្ខាសាលាស្រាវជ្រាវពីឧបករណ៍នៃសាទបុរាណ

សិក្ខាកាមដែលចូលរួមសិក្ខាសាលាស្រាវជ្រាវពី
ឧបករណ៍នេសាទបុរាណរបស់
ជនជាតិដើមភាគតិច

Prepared for first online distribution in July 2014 by

អង្គការសហការអន្តរជាតិកម្ពុជា

International Cooperation Cambodia

P.O. Box 612

Phnom Penh, Cambodia

Tel: 092-469-934 / 075-974-029

http://www.icc.org.kh

ams.rtk.ibcde@icc.org.kh

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material
for any purpose, even commercially.
The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.